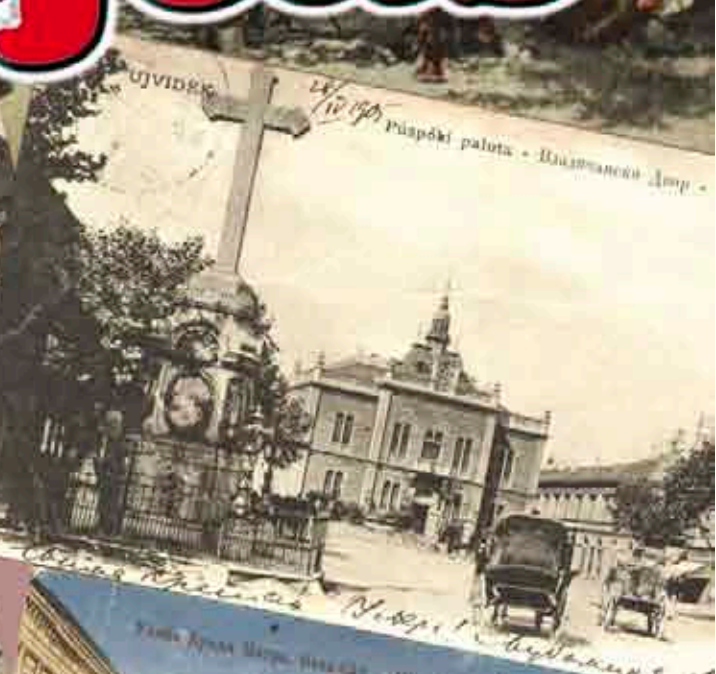
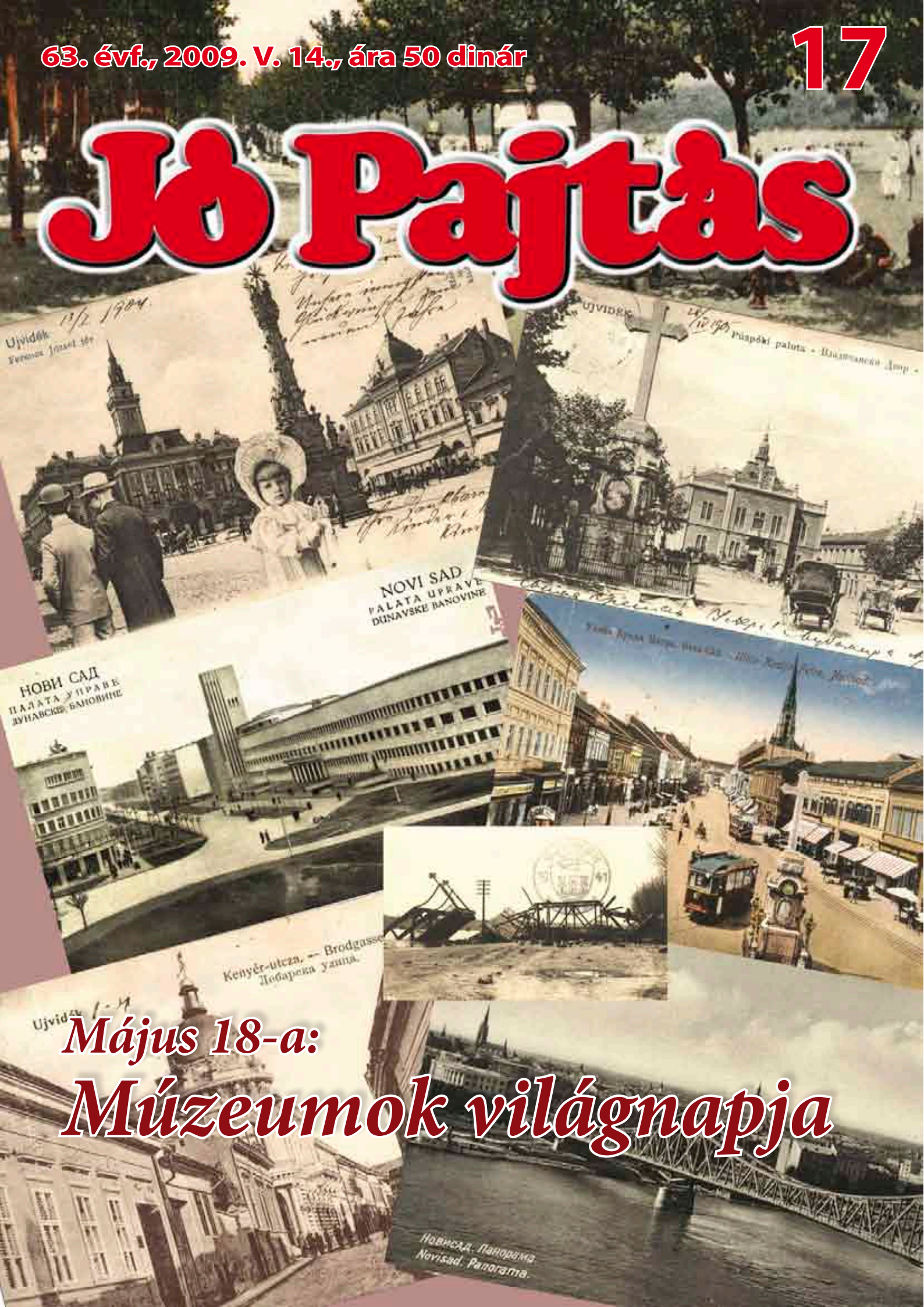

Jó Pajtás

Május 18-a:

Múzeumok világnapja

Jó Pajtás

**A jövő heti
Jó Pajtás címlapja
és posztere**

Avril Lavigne

A hét fotója

Ismét aktív a Krakatau vulkán! Ismét aktív az indonéziai Krakatau vulkán, a tűzhányó újabb nagyobb kitörésétől lehet tartani – közölték a múlt csütörtökön hivatalos forrásból.

A mérések szerint a Szunda-szorosban, Jáva és Szumátra között egy parányi szigeten magasodó vulkán két napja 230 rengést produkált.

A hatóságok harmadfokú riadót rendeltek el. A helybeliek, a halászok és a turisták is legfeljebb két kilométerre közelíthetik meg az Anak Krakataunak – Krakatau gyermekének – is nevezett, 300 méter magas tűzhányót, miután a krátertől 700 méterre is találtak a mostani aktivitásból származó, vulkáni eredetű anyagot.

A Krakatau kúpja 1883-ban minden idők egyik legpusztítóbb vulkánkitörése következtében szétrobbant, és a sziget északi része gyakorlatilag eltűnt. A robbanást visszaemlékezések szerint még 3000 kilométerrel távolabb, az ausztráliai Perthben is hallani lehetett.

A vulkánkitörés által keltett, a szomszédos szigetek partvidékén végigsöprő szökőárban több mint 36 ezren haltak meg.

Csernobil – 23 évvel később

Huszonhárom évvel a történelem legsúlyosabb nukleáris balesete után Ukrajnában megemlékeztek a katasztrófa áldozatairól. A katasztrófa 1986. április 26-án következett be hajnali 1 óra 23 perckor, amikor az egyik reaktor felrobbant (klasszikus, és nem pedig atomrobbanás történt, mint ahogy azt akkoriban sok újság megírta), nukleáris szennyezőanyagokkal borítva be az akkori szovjet államokat, Ukrajnát, Oroszországot és Fehéroroszországot. Kisebb mértékű szennyeződés Európa más országait is érte.

A hivatalos ukrán adatok szerint több mint 25000 „likvidátor” néven ismert ember – elsősorban ukránok, oroszok és fehéroroszok – halt meg, miközben megpróbálták kezelni a helyzetet, és vasbeton erődítményt építettek a romok fölé.

Az ENSZ vizsgálatának 2005 szeptemberében közzétett eredmények szerint az áldozatok száma 4000, amint a kormányzattól független szervezetek vitatnak.

Csak Ukrajnában 2,3 millió olyan ember él, akiknek „szenvedést okozott a katasztrófa”. A sugárzás okozta leggyakoribb probléma a pajzsmirigyrák, amivel 4400 ukránt kellett megműteni. Ők gyerekek vagy kamaszok voltak a baleset idején. A csernobili erőmű egyik reaktora a baleset után is termelte az áramot, és csak 2000-

ben zárt be végleg, mindazonáltal továbbra is veszélyt jelent, mivel a radioaktív fűtőanyagot tartalmazó 200 tonna magma fölé épített betonburok repedezik.

Ezen most egy új, több ország által finanszírozott acélszarkofággal igyekeznek segíteni, amelynek az építése az év végén kezdődhet, és a tervek szerint 2012-ben fejeződik be.

Anyák napját ünnepeltük

Harmadik alkalommal szervezték meg az óbecsei Petőfi Sándor Magyar Kultúrkörben anyák napja alkalmából a szavalóversenyt, ahol anyák napjával kapcsolatos verseket adtak elő a diákok. Rajzkiállítás is készült az óvodások rajzaiból, ugyanis ők nem szavaltak, hanem lerajzolták az édesanyjukat.

Nagy Klára üdvözölte a nagyszámú közönséget, szólt az anyák napi ünnepéről. Nemcsak a tanárok, tanítók, óvónők szurkoltak a diákoknak, hanem eljöttek az anyukák, nagymamák, hisz őket köszöntötték a szebbnél szebb versekkel, rajzokkal. Az ő tiszteletükre sereglett össze a sok iskolás, óvodás.

Több mint ötvenen mondták el a számukra legszebb, édesanyjáról szóló verset. Hallhattuk Petőfi Sándor: Füstbement terv; Édesanyám, lelkem (népköltés); József Attila: Altató, Mama; Kiss Jenő: Édesanyám szemében; Donászy Magda: Édesanyám, Ajándék, Anyukám, szeretlek; Móra László: Jó anyámnak; Veres Csilla: Néked álmodtam, anyu; Dzsida Jenő: Hálaadás; Létai Lajos: Édesanyám; Weöres Sándor: Buba éneke; Osvát Erzsébet: Anyák napja van ma; Nagy Ferenc: Édesanyám; Budai Judit: Köszönet az édesanyámnak s más szép verset.

Mint minden szavalóverseny, ez is eredményhirdetéssel végződött. A bírálóbizottság: Radojević Magdolna, könyvtáros, Rókus Zoltán gimnazista, a kutúrkör szavalója, s e sorok írója a következő döntést hozta:

Az első csoportban (1. és 2. osztályosok): 1. Bezeg Bettina (Sever Đurkić iskola), 2. Tóbiás Vivien (Petőfi Sándor iskola), 3. Varnyú Kinga (Petőfi Sándor iskola). Különdíjat érdemelt: Boja Letíszia (Drea), Almási Vivien (Petőfi Sándor iskola), Sulc Boglárka (Sever Đurkić iskola) és Gere Zsolt (Drea).

A harmadikosok, negyedikesek kategóriájában: 1. Szécsényi Gabriella (Samu Mihály iskola), 2. Varnyú Adél (Samu Mihály iskola), 3. Firsing Karolina (Samu Mihály iskola). Különdíjat érdemelt: Kiss Karina (Samu Mihály iskola) és Almási Szanella (Drea).

Az ötödikesek, hatodikosok csoportjában: 1. Solymosi Elizabett (Bratstvo iskola), 2. Friss Viola (Petőfi Sándor iskola), 3. Körmödi Valentina (Petőfi Sándor iskola). Különdíjat kapott: Kiss Anasztázi (Bratstvo iskola).

A hetedikesek, nyolcadikosok közül: 1. Szökő Tamás (Petőfi Sándor iskola), 2. Benacsek Attila (Bratstvo iskola), 3. Zombori Árpád (Petőfi Sándor iskola). Különdíjat érdemelt: Pataki Lúcia (Samu Mihály iskola).

A díjazottak köyvjutalmat kaptak, melyet Ricz Róbert, a kulúrkör elnöke osztott ki.

A képeken a győztesek.

Konc Erzsébet

A gyűjtemények otthona

Tágas termek; a falakon függő képeket, a néma szobrokat a csend és mozdulatlanság veszi körül. Ez az első gondolatunk a múzeumról. Aztán viszont rájövünk, a múzeum nem csak értékes műtárgyak gyűjteményéből áll, ahol sohasem változik semmi, s nem is csak időszaki kiállításokról szól, ahol színes képeket nézegethetünk. Általában megismerhetjük múltunk egy részletét, ahol a festmények, régészeti tárgyak, írásos emlékek egy más kort idéznek elénk, és ahol az alkotások magáról a művészről is mesélnek nekünk. S túl a művészen olyan múzeumok is vannak, melyek különleges tárgyak gyűjteményét mutatják be, mint például a londoni Tudományos Múzeum vagy a Kalóz-múzeum, sőt az Origami, Cukorzacskozó vagy a Vécéülőke Művészeti Múzeumát is megemlíthetjük érdekességként. Május 18-án lesz a múzeumok világnapja, ebből az alkalomból a szabadkai Miroslav Antić iskola hetedikeseivel, **Patyi Évával, Tikvicki Dórával, Tikvicki Natáliával, Nemes Patríciával, Tóth Bagi Edinával, Szeles Andorral, Mészáros Krisztiánnal és Szerencse Ákossal** a művészetről, múzeumokról, esztétikumról és önkifejezésről beszélgettünk.

– Szerintem a múzeumok azért olyan fontosak, hogy a ritka és értékes műveket megmutassák az embereknek is. Én nagyon kedvelem a csendéleteket és a tájképeket, otthon is ebből van a legtöbb. Nem lehet megmondani, mitől jó egy festmény, az embernek vagy tetszik vagy nem. Azt hiszem, nem feltétlenül fontos külön tanulni a festészet módjait, akkor is szülehetnek nagyon jó képek, ha a művész csupán a tehetségére és az ösztöneire hagyatkozik – véli Éva.

Dóra szerint a múzeum állandó tárlata kicsit unalmas, de vannak olyan kiállítások,

amelyek nagyon érdekesek tudnak lenni, ő maga is volt már ilyenek.

– A Louvre-ba persze nagyon szívesen elmennék, azokat a képeket, szobrokat, tárgyakat érdekes lenne megnézni. Sokan a képeken keresztül fejezik ki önmagukat, és bár én is szeretek rajzolni, egy vers által jobban ki tudom fejezni a gondolataimat. Grafikákat szoktam készíteni, az emberábrázolás áll hozzám legközelebb – mondja Dóra.

Patrícia, bár ritkán jár múzeumba, azon a véleményen van, hogy nagy szükség van a múzeumokra, mert az emberek itt ismerhetik meg a legnagyobb művészeket. Szerinte a szobrászattal nehezebb az önkifejezés mint a festmények, rajzok által, és sokkal kevésbé ismertek a szobrok, mint a képek. Ő a tájképeket szereti, és bár nincs meg hozzá a tehetség, szeretné, ha bekerülne a híres festők közé.

– Szerintem a művészetek közé tartozik a fényképészet is, hiszen nem csak kép vagy szobrok által lehet közölni valamit. Nehéz jó fotót készíteni, elkapni a legjobb pillanatot, de ebben hamarabb megtalálnám magam, mint a festészetben.

– Én szeretek múzeumokba járni, voltam már a Városi Múzeumban is, nagyon tetszett és magyarországi múzeumban is jártam már. A történeti, régészeti múzeumokat érdekesebbnek találom, de voltam már időszaki kiállításon is. A klasszikus művészet jobban tetszik, de egy modernebb kiállításra is elmennék, mert érdekelnek az új dolgok is – mondja Andor. Szerinte fontos a művészet, mert az önkifejezés egyik formája és a képeken, szobrokon keresztül megismerhetjük az alkotót is.

– Nekem nagyon sokat jelent a művészet, sokat rajzolok, sőt a történelmet úgy tanulom, hogy lerajzolom magamnak az eseményeket. Így sokkal könnyebben meg tudom érteni,

amit tanulok és hogy mi történt akkor. Otthon tájképeink vannak, és bár szépek, ha rajtam múlna, grafikák kerülnének a falra. A realista képeket szeretem, és a kedvenceim a grafikák – mondja Edina.

Krisztián fontosnak tartja a művészetet, és bár ő maga is szeret rajzolni, sosem lenne híres festő. Ettől függetlenül szeretné, ha a rajzolás a későbbiekben is az élete része lenne, például a munkán keresztül.

– Szeretek múzeumba járni, a szabadkaiiban is jártam már. Szerintem a régi tárgyak, képek azok, amik az embereket a múzeumba vonzzák, érdekes látni ezeket a dolgokat. A festményekkel sokkal több dolgot meg lehet jeleníteni, mint a szobrokkal, és sokkal több lehetőség is van az önkifejezésre.

Ákos szerint a múzeumok csendet, nyugalmat árasztanak, és bár nem a kedvenc elfoglaltsága a múzeumlátogatás, amikor ott van, a festmények megmozgatják a fantáziáját.

– Nekem főleg a tájképek tetszenek – mondja. – Míg a festészethez sok-sok tehetség kell, a szobrászathoz inkább ügyesség szükséges és persze nagyon fontos a fantázia, és az, hogy mivel dolgozott az alkotó, mert például az olajfesték egészen mást fejez ki, mint az akvarell.

– Érdekes életük lehetett a híres festőknek, sokuknak nehéz sorsa volt, és emiatt kezdtek el rajzolni. Szerintem a művészek különcök egy kicsit, mert a tehetségük mellett valahogy másképp látják a világot. Szívesen megismernék közülük néhányat. Nekem Dali képei tetszenek, szeretem a szurrealista festményeket, mert sok fantázia is kell hozzá, míg a csendéletekhez elég az ügyesség. Szeretek múzeumba járni, de főleg az Egyiptommal kapcsolatos kiállítást nézném meg egyszer – tudjuk meg Natitól.

Sztojánovity Livia

Fotó: Buzás Endre

Élő helikopterek

Százötvenmillió éve alig változtak a rovarvilág legjobb repülői, amelyek ügyes ragadozók, vízhez kötődők, jó alkalmazkodóképességűek, széles körben elterjedtek a világon. A természetben állandó társaink, amelyek a tavak és a folyók mentén gyakran ejtik ámulatba légi bemutatóikkal a szemlélődő embert.

A szitakötők rendje a legősibb rovarrendek közé tartozik. A felső-karbon elején, mintegy háromszáz millió évvel ezelőtt a korpafüvekkel tarkított zsurló- és páfránymocsarak voltak elődeik, az ősi recésszárnyú rovarok (Palaeodictyoptera) élőhelyei. Ebből az időből olyan maradványok ismeretesek, amilyen például a felső-sziléziai szénmedencében talált Erasipteron larischi, amelyek már a kezdetleges szitakötők (Protodonata) jellegzetes bélyegeit mutatják. Az első, szinte teljes épségben fennmaradt összitakötő, a Meganeura monyi a felső-karbonban élt, és 30 centiméter hosszú testével és 66 centiméter fesztávolságú szárnyával mindmáig a legnagyobb európai rovar.

A perm és a jura közötti időből fennmaradt szitakötőleletekből arra lehet következtetni, hogy a fajgazdagság növekedése és a testfelépítés bonyolultságának fokozódása mellett a testméretek jócskán csökkentek. Jelenleg mintegy négy-ötezer fajuk ismert a Földön, s a sarkvidékek kivételével mindenütt benépe-

sítik a szárazföldi vizeket, de némely fajuk a brakkvizekben is előfordul.

Az élővilág e nesztelen „helikoptereinek” látványos és eseménygazdag légi életmódja rövid ideig tart. Sajátos, több szakaszú, közvetlen vedléses átváltozáson mennek át. Először az embrionális fejlődés során kialakul az előlárva, majd megkezdődik a vízben a lárvá-állapotú fejlődés, ezt követi a kirepülés, vagyis a légi életmódú felnőtté (imágóvá) válás. Végül az éréssel, a párkereséssel, a párzással és a tojásrakással fejeződik be a folyamat.

A szitakötő teste – a legtöbb rovaréhoz hasonlóan – fejre, torra és potrohra tagolódik. Ezeknek a felépítése azonban – a sajátos életmenetből és -módból következően – eltér más rovarcsoportokétól.

Az imágó fején levő képződmények közül a fejtokot oldalról beborító, sötét, bizonyos fajcsoportoknál a fejtetön össze is erő hatalmas, összetett szemek a legfeltűnőbbek. Ezek a külvilágról mozaikszerű képet alkotnak. A fejtetön – a háromszög csúcsait utánozva – három pontszem van, amelyek elsősorban a fényerősség változását érzékelik.

Az összetett szemek előtt, a homlok két szélén rövid, sörteszerű csápok helyezkednek el. A rajtuk levő érzékelőszőrök és -sejtek érzékelik az ellenszemet. Eme információra a különböző repülési és landolási manőverek pontos végrehajtásához van szükség.

A ragadozó életmódú szitakötőknek erős, több részből álló rágó szájszervük van. A legfelül levő páros rágók kevés, de durva és erős fogáról kapta a rend a latin nevét (Odonata), amely fogazottakat jelent.

A keskeny nyakon ülő fej rendkívül nagy ívben (oldalirányban 180, előre 40, hátra pedig 70 fokos szögben) forgatható. Az erőteljes tor mindhárom szelvényének hasi oldalán egy-egy pár láb ered, míg a két pár hártvány szárny a teljesen összeolvadt második és harmadik szelvény háti részének szegélyéhez csatlakozik. A tor e részében a repülést segítő óriási légzacskók és hatalmas izomkötegek vannak.

A szitakötők külön-külön is tudják mozogni üvegszerűen áttetsző, gazdagon erezett

szárnyaikat, ezért olyan sokféle manőverre képesek, amely páratlan az élővilágban. A két szárnypár a kisszitakötőkénél csaknem egyforma (innen származik a Zygoptera, egyetlen szárnyú alrendnév). A nagyszitakötőkénél a hátsó szárny test felőli része (az úgynevezett tömező) számottevően kiszélesedett, ezért a két szárnypár eltérő alakú. (Ezek a fajok az Anisoptera, azaz egyenlőtlen szárnyúak alrendjébe tartoznak.) A lassan repülő kisszitakötőkénél a két szárny többé-kevésbé azonos módon működik, míg a gyorsabban repülő (akár 40 kilométer/óra sebességet is elérő) nagyszitakötőkénél a hátsó szárnyak főleg a meghajtásban, míg az elülsők jobbra a kormányzásban segítenek. A szitakötők lábai bár járólábak, mégis elsősorban a leülést és a szákmány megragadását teszik lehetővé.

Harmadik testtájuk, a potroh feltűnően hosszú és karcsú, ezért számos félelmet keltő nevet kapott: ördög tüje, sátán vesszeje, szemem döfő. Tíz, csőszerű, mérsékelten kitinizált ízből (potrohgyűrűből) áll, amelyeket vékony, bőrszerű redők kötnek össze. A potrohgyűrűk tehát mozgékonyan kapcsolódnak egymáshoz: összetolhatók és szögben elhajlíthatók. A „könnyűszerkezetes és elemes” felépítés révén a potroh megfelelő szilárdságú, ugyanakkor rendkívül rugalmas és hajlékony. Tartalmazza az emésztőszerveket, a cső formájú szívet, az ivarmirigyeket, hordozza az ivarszerveket és a párzási segédfüggelégeket. Emellett többnyire jellegzetes színével mintázatával optikailag is segíti a párfelismerést. Ráadásul repülés közben stabilizálás egyensúlyoz, mozgékonyaságot éven pedig a szárnyak tisztogatására is használható. Párzaskor ugyanakkor meghosszabbított fogóként, tojásrakáskor pedig íves fesztőként vagy billenős emelőként működik.

Cserebogár

Petőfi Sándor Szülőföldemen című versének ismétlődő sorát kölcsönöztük címnek. Olvasva talán arra is gondolhatnánk, kedves bogár lehet a cserebogár. Nos, nem így van. Igaz, manapság kevesebbet hallunk a cserebogarakról, és ritkábban is látjuk őket. Pedig hosszú-hosszú ideig Európa-szerte hatalmas csapatokban rajzottak mindenfelé, pusztítva a fákat, növényeket, kárt téve a gabonaföldeken. Gyakorlatilag minden növényt felfaltak, ami az útjukba került. Ténykedésük súlyos csapást jelentett minden területen, ahol csak megjelentek. Nem csoda hát, hogy a gazdák kíméletlen eszközöket alkalmaztak velük szemben, sőt, még a pápa is kiátkozta őket.

A cserebogár gyakori európai bogárfaj, testhossza mintegy 23–30 milliméter. Feje, elótora és potroha szürkésfekete színű, míg szárnyfedői barnák. A potroh-szelvényeken háromszög alakú, világos foltok láthatók, szárnyfedőit ritkás, fehér szőr fedi. A cserebogár lárvája, a pajor nagyobb, mint maga a kifejlett bogár. Körülbelül 4–5 centiméter hosszú, és különösen erős rágószerve van. Lábai elöl, a fejhez közel találhatók.

Pajor

A cserebogarak által okozott árok jelentős része tulajdonképpen a lárvának tulajdonítható. A cserebogár teljes átalakulással fejlődik. Április–májusban jelennek meg az imágók, vagyis a kifejlett példányok. Levelekkel, rügyekkel táplálkoznak, és mindössze 5–7 hétig élnek. Leginkább bükk-, tölgy- és nyírfaerdőkben fordulnak elő. Ezalatt az idő alatt elsődleges feladatuk a párosodás. Erre általában az első két hétben sor kerül. A párzást követően a nőstény a porhanyós földbe, mintegy 20–30 centiméter mélységbe rakja le körülbelül 60–80 petéjét. A lárvák egy-másfél hónapon belül kelnek ki. Ezután sokáig egyetlen feladatuk van: a táplálkozás. A már korábban említett szájszervükkel, a rágóval a növények gyökereit dézsmálják

meg. Az ember már csak azt veszi észre, hogy minden látható ok nélkül sorvadnak el a fák, vagy megy tönkre a termés.

A pajorok három – hidegebb tájakon négy – évet töltenek a föld alatt, mielőtt bebábozódnának. A mindig ősszel kialakuló bábokból hat héttel később bújnak elő a kifejlett cserebogarak. Ők a föld alatt, maximum egy méteres mélységben telelnek át. Tavasszal aztán előmásznak, és folytatják a szaporodási ciklust.

A cserebogár lárvája és kifejlett alakja is számtalan kárt okoz a mező- és erdőgazdaság számára. Nem csoda, hogy a feljegyzések szerint már a középkorban irtották a fajt, sőt cserebogárról receptek is maradtak ránk ezekből az időkbelől. Ekkoriban hihetetlenül nagy számban fordult elő a falánk rovar. Például Németországban egy rajzás alkalmával 22 millió példányt számoltak össze egy 1800 hektáros erdőben, 1891-ben Svédországban pedig egyszerre 445 millió egyedet gyűjtöttek be. (Ennyi bogár egy év alatt mintegy öt és fél milliárd utódot hozott volna világra.)

Mára a különféle rovarirtó szerek alaposan lecsökkentették a falánk bogár egyedszámát. Ráadásul a haszon- és vadállatok számára kitűnő eledel a cserebogár, sőt, a madarak a lárvát is szívesen zsákmányolják. Ennek dacára mostanában – nem kis részben a klímaváltozás miatt – ismét növekszik az állomány.

Állatokkal szólva (3.)

Farkasnak mutat berket

A farkas szó a farkas állat kifejezés rövidülése. Ez arra utal, hogy e ragadozót valaha totemként tisztelték, ezért nem merték a nevét kimondani. Azt tartották ugyanis, hogy a félelmetes élőlényekről nem jó beszélni, mert azzal megidézük őket, azaz elősegítik megjelenésüket.

Később ez a rettegés csökkent, és már tréfálkozni is mertek vele. Tehát, ha valaki éppen akkor jelenik meg, amikor szó esik róla, azt mondjuk, hogy farkast emlegetnek, kert alatt jár. Aki farkasnak mutat berket, az olyan embert tanít valamire, aki nála többet tud a szóban forgó dologról.

Az ígéret földje

Az izraeliták egy egész nemzedéken át vándoroltak a Sinaipusztaságban, végül azonban Józue vezetésével bejutottak Kánaánba, és uralmuk alá hajtották az országot. A honfoglalás utáni időszakban bírák vezették a népet, közülük Sámuel volt a legismertebb. A nép azonban nem volt elégedett, és királyt követelt.

Sámuel megpróbálta bebizonyítani, hogy Isten Izrael egyetlen igazi ura, ezért nincs szükség királyra, ám a nép hajthatatlan volt. Isten ekkor kiválasztott egy rátermett és tehetséges fiatal embert, akit Sámuel királlyá kent.

Saul

Saul uralkodása teljes mértékben csalódást keltett. Saul nem teljesítette felelősségteljesen királyi méltóságából erdő feladatait, nem engedelmeskedett Istennek, féltékeny ellenszenvet tanúsított Dávid iránt, aki a nép körében egyre népszerűbbé vált. Saul búskomorságba esett, elszigetelődött az emberektől, majd annyira belefáradt mindenbe, hogy a filiszteusok elleni csata alkalmával öngyilkosságot követett el.

Dávid

Saul halála után Dávid került a trónra. Uralkodása Izrael történetének legjobb időszakává vált.

Uralmának negyven éve alatt Dávid Jeruzsálemet Izrael fővárosává tette. Ezzel két fontos hagyományt fűzött egybe: azt, hogy Sion hegye (Jeruzsálem) Isten evilági székhelye, és azt az isteni ígéretet, hogy a dávidi királyág örökké fog tartani.

Ezenkívül Dávidnak sikerült egyesítenie az összes izraelita törzset, és újabb területeket csatolt országához. Izrael az ő uralkodása alatt érte el azokat a méreteket, melyekről az Ábrahámnak adott isteni ígéret szólt. Sem korábban, sem azóta nem volt a zsidóknak olyan országuk, mint Dávid király idejében.

Ugyanakkor Dávid nem feledkezett meg Istenről. Úgy vélte, hogy Isten a nép igazi ura, ő maga pedig csak Isten földi képviselőjeként teljesíti uralkodói hivatását.

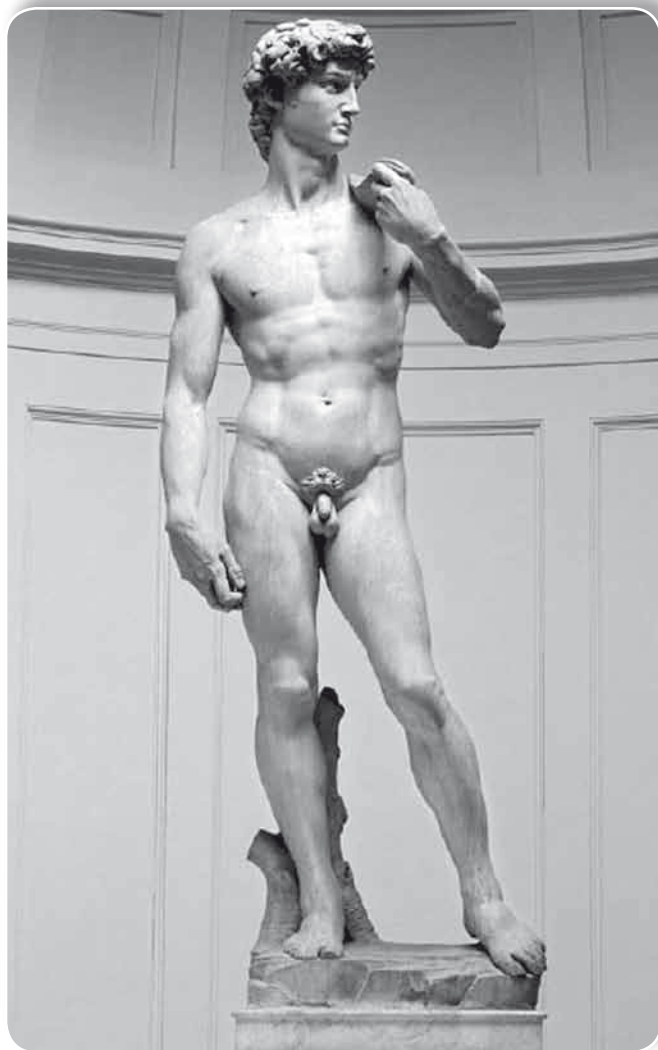
Salamon

Dávid halála után fia, Salamon került a trónra, aki felépítette a jeruzsálemi Templomot, terjesztette a zsidó kultúrát, és nagy sikerű kereskedelmi vállalkozásokat bonyolított le.

Salamon nagy terveinek megvalósítása azonban rengeteg pénzt követelt, növekedtek az adók, egyre erősebben érezte hatását az infláció. Bár bölcsessége alapján tartja számon az utókor, Salamon a szó szoros értelmében esztelenül viselkedett, amikor nőkről volt szó. Isten törvényét megszegve pogány nőket is feleségül vett – a Biblia szerint 700 felesége és 300 ágyasa volt –, s ily módon lehetővé tette, hogy a pogány szokások jó része, különösen a bálványimádás beszivárogon az országba. Salamont csakhamar bálványimádók egész hada vette körül, aminek következtében a dávidi örökség komoly veszélybe sodródott.

Hanyatlás és bukás

Salamon halála után Izrael két különálló országra esett szét. Az északi országrész megőrizte az Izrael nevet, a délit Judeának nevezték. Az elkövetkezendő évszázadokban mindkét ország elkeseredett harcokat folytatott a környező politikai hatalmakkal. Az északi

Michelangelo: Dávid

országrész Kr. e. 722-ben az asszírok kezébe került, akik szinte az egész népet igába hajtották. A déli országrész még egy ideig ellenállt a nyomásnak, de végül a babiloniak Judeát is elfoglalták. A babiloni sereg Kr. e. 587-ben vonult be Jeruzsálembe, a várost lerombolta, a lakosság egy részét Babilonba hurcolta.

A száműzetés

Jeruzsálem bukása mély válságot idézett elő a zsidóság hitében. Mielőtt Jeruzsálem elesett volna, úgy vélekedtek, hogy Isten sohasem fogja elhagyni őket, mindig megvédi választott népét. Hiszen az Ígéret Földjén éltek, a jeruzsálemi Templomban imádták Istenet, a dávidi dinasztiahoz tartozó király uralkodott felettük...

Az Ígéret Földje mégis elhagyatottá vált, Jeruzsálem és a Templom romokban állt, a királyt pedig idegen országban tartották fogva.

Új reménység

Isten ekkor prófétái által üzenetet intézett a babiloni fogságban sínylődő népéhez. Tudatta vele, hogy még mindig nincs minden veszve, mert a száműzetés csak büntetés a nép bűnéért, és el fog érkezni az idő, amikor Izrael visszatérhet, és előlről kezdhet mindent.

S valóban: Kr. e. 538-ban Cirusz király külön rendeletet adott ki, mely engedélyezte a zsidók visszatérését hazájukba. A hazatérő száműzöttek ezután Nehemiás és Ezdrás vezetésével újjáépítették a jeruzsálemi Templomot, és fölemelték a város lerombolt falait.

Andrew Knowles

Út a hithez című könyvéből

Május 14.

Ma Bonifác, Gyöngyi, Julianna, Paszkál, Bekény napja van.

Bonifác

A latin Bonifatius névből származik, jelentése: jó sorsot ígérő.

Gyöngyi

A régi magyar gyöngy szóból származik. Lehet a Gyöngyvér név becézése is, amely Arany János névalkotása (Buda halála). A költő magyarázata szerint a jelentése: gyöngytestvér.

1944 (65 éve történt)

Megszületett George Lucas producer, író, rendező (Csillagok háborúja, Indiana Jones filmek).

1986 (23 éve történt)

Az Institute for War documents nyilvánosságra hozta Anne Frank teljes naplóját.

Május 15.

Ma Szonja, Zsófia, János, Izidor napja van.

Szonja

A Szófia orosz név becézőjéből állandósult. Jelentése: bölcsesség.

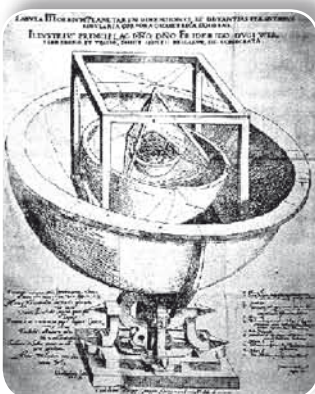
Zsófia

Görög eredetű név. Jelentése: bölcsesség.

1358 (651 éve történt)

Egy ismeretlen szerző megkezdte a Képes Krónika írását.

1618 (391 éve történt)

Johannes Kepler megalkotta a bolygók mozgásával kapcsolatos törvényeit.

Május 16.

Ma Mózes, Botond, János, Simon napja van.

Mózes

Héber eredetű bibliai név, jelentése: a vízből kihúzott, kimentett fiú.

Botond

Régi magyar személynév, a buzogány jelentésű bot szó származéka, jelentése: buzogányos harcos.

1905 (104 éve történt)

Megszületett Henry Fonda amerikai színész (Volt egyszer egy Vadnyugat).

1770 (239 éve történt)

Házasságot kötött a 14 éves Marie Antoinette és a későbbi XVI. Lajos, aki ekkor 15 éves volt.

1966 (43 éve történt)

Megszületett Janet Jackson amerikai pop énekes, zeneszerző. Szerepelt a Bölcsék kövére 2, és a Hazug igazság című filmekben is.

Május 17.

Ma Paszkál, Brúnó, Andor, Szolón, Szalók napja van.

Paszkál

A héber eredetű latin Paschalis név rövidülése. Jelentése: húsvéti, a nevet a húsvétkor született gyermekek kapták.

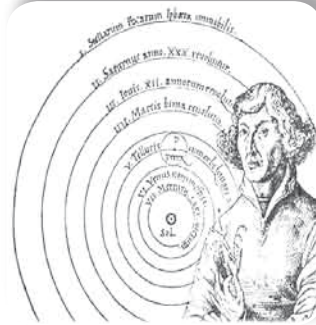
Szalók

Régi magyar személynév. Eredete bizonytalan. Feltehetőleg a Szal-, Szol- kezdetű nevek régi magyar, -ók kicsinyítő képzős becézője. Lehet azonban szláv eredetű is. Török származtatása, mely szerint a jelentése balkezes volna, vitatott.

1050 (959 éve történt)

Itáliában meghalt Arezzói Guido zenetudós, aki megváltoztatta a hangjegyírást. A dallamokat hármason vonalközben jegyezte le, bevezetett egy új – hat zenei hangra épülő (hexachord) – tanítási rendszert, és elemeit „ut-re-mi-fa-so-la”-val jelölte meg.

1543 (466 éve történt)

Nikolaus Kopernikusz lengyel csillagász halála előtt nem sokkal megjelentette fő művét az égitestek mozgásáról, amelyben elvetette Ptolemaios geocentrikus világmépét. Kopernikusz új világmépe szerint a Nap a bolygórendszer közepontja.

1955 (54 éve történt)

Szilárd Leó (kép) és Fermi megkapta az atomreaktor szabadalmi elismerését, amelyet tőlük az amerikai kormány jelképes egy dollárért vásárolt meg.

Május 18.

Ma Erik, Alexandra, Kamilla, Bódog, Klaudia, Félix, Erika napja van.

Erik

Germán eredetű név, jelentése: nagyrabcsült. Más magyarázat szerint, egyedül.

Alexandra

A görög, latin eredetű Alexander férfi név női párja. Jelentése: harcra kész, az embereket oltalmazó.

1978 (31 éve történt)

A Múzeumok Nemzetközi Napja.

1937. május 18. (72 éve történt)

Megszületett Lászlóffy Aladár romániai magyar költő, író (Hangok a tereken, A levelek vándorlása, Héphaistos, Az ólomkatona hadifogsága, Szövegek szövetsége, Házsongárd, Botrány Gordiuszban, Csudaóra).

1972. május 18. (37 éve történt)

Meghalt Csépe Imre költő, író, a vajdasági magyar irodalom egyik kiemelkedő alakja. Munkái: Fordul a szél, önéletrajzi regény, valamint verseket publikált a Kalangya és a Híd c. magyar, illetve más horvát lapokban. Ő volt a népies magyar irodalom utolsó vajdasági képviselője.

Május 19.

Ma Ivó, Milán, Emiliána napja van.

Ivó

Germán, szláv eredetű név, jelentése tiszafa.

Milán

Szláv eredetű név, jelentése kedves.

1975 (34 éve történt)

A japán Junko Tabei megmászta a Mount Everestet, így ő lett az első nő, aki feljutott ide.

1948 (61 éve történt)

Megszületett Grace Jones, énekesnő, színésznő. Ismertebb filmjei: Shaka Zulu – Az erőd; James Bond 007 – Halálvágtat; Conan, a barbár 2. – A pusztító; Dancehall Queen (1997) – filmzene-előadó.

Május 20.

Ma Bernát, Felícia, Johanna, Palóma napja van.

Bernát

Germán eredetű név, a Bernhard név magyar formája. Jelentése: medve és erős.

Palóma

Spanyol eredetű név, jelentése: galamb.

1498 (511 éve történt)

Vasco da Gama portugál hajós felfedezte a tengeri utat Indiába Afrika megkerülésével. Kalikutnál, India délnyugati részén kötött ki, ahol kereskedelmi telepet hozott létre.

1946 (63 éve történt)

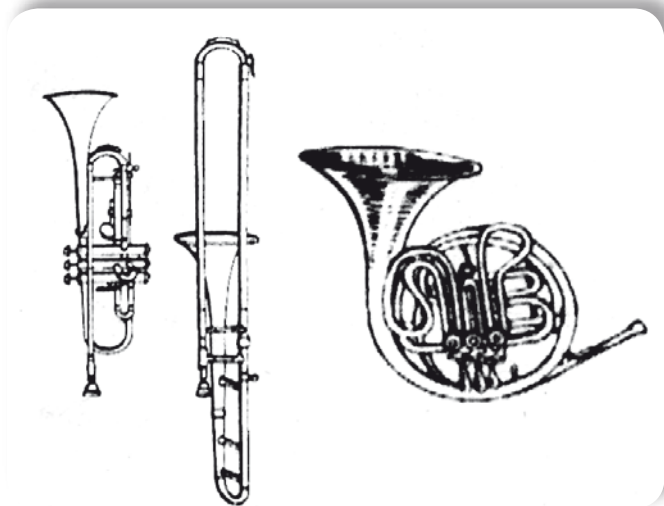

Megszületett Cher (eredeti nevén: Cherilyn Sarkasian Lapier) amerikai popénekesnő, filmszínésznő. (I Got You Babe)

Barangolás zeneszóval (2.)

Fafúvós hangszerinek családjának tagjai: fuvola, oboa, klarinét, fagott és a kuruckor jelképévé vált tárogató

A zenész a zenekari trombita hangmagasságát billentyűkkel, a harsonaét hangolócső mozgásával, a kürtét a tölcserbe tett kezével változtatja

Falakat rengető hangszerek

A bibliai történet szerint zsidó papok koszarvból készített kürtjeinek hangjától omlottak le Jerikó város falai és Mihály arkangyal harsonájának szava adja majd híru az utolsó ítélet napjának eljöttét.

A hegyi pásztorok fából, fakéregből vagy rézből készített havasi kürtjeinek messze hangzó hangja nyájakat terelt, farkasokat, medvéket riasztott, és gyakran a kapcsolatteremtés egyetlen eszköze is volt.

A kürt honfoglaló őseinknél, de más lovas népeknél is vezéri, fejedelmi méltóságjelvényé, a vitézség jelképévé vált. A középkorban magas őrtornyok erkélyein vigyázó örök riasztották kürt- vagy trombitaszóval a városok lakóit, ha ellenség vagy tűzvész fenyegetett, és adták híru a főúri vendégek, győztes hadvezérek érkezését. Később az őrtornyok zenészeinek feladatává vált a hallgatóság gyönyörködtetésére szolgáló muzsikálás, a toronyzene is. Trombiták, kürtök szavára indultak harcba a régi idők katonái, és trombitás fújt riadót, ta-

karodót a laktanyákban is. A kanászkiért (tüllök) a pásztorok, a vadászkiért a vadászok, a postakiért a hírvivők elmaradhatatlan kelléke volt évszázadokon át. Az 1600-as évektől a rézfúvósok a katonazenekarok mellett a hangversenypódiumoknak is elengedhetetlen hangszerei lettek.

A hangszerek királynője

A hangszerek királynőjeként elismert hegedűt számos pengetéssel vagy vonóval megszólaltatott húros hangszer előzte meg, kőkori őseink megpendített íjától a gitárig.

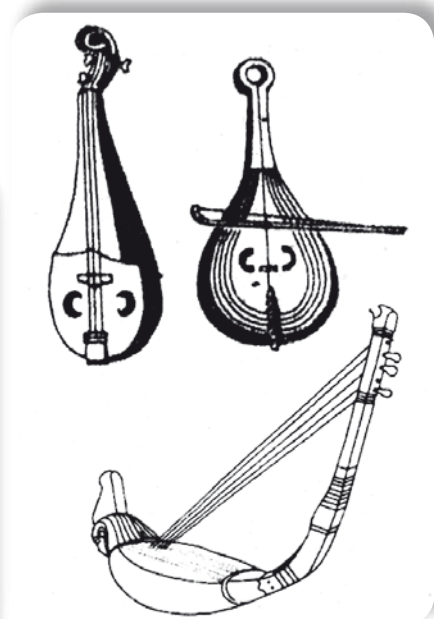
A középkor énekmondói, a regösök, igricsek, hegedősök többnyire koboz vagy lantkísérettel énekelték a hősi harcok történeteit az országutakon kóborolva, vagy nemesi udvarokban.

Arra, hogy húros hangszerekből vonóval is gyönyörű hangokat lehet előcsalni, a hagyomány szerint egy ókori ceyloni uralkodó jött rá először. Napjaink négyhúros hegedűje 1550 táján született az itáliai Bersciában, Gasparo da Solo műhelyében. A húros hangszerek csa-

ládjának fiatalabb, alig 600 esztendő tagjai a billentyűs hangszerek. A legelsők – klavikchord, virginál, spinét, csembaló – húrjait billentyűkkel mozgásba hozott pengetők (madártoll, csont- vagy fémlapocskák) pendítették meg. 1700 táján Bartolommeo Cristofori firenzei műhelyében készült el az első halkán és hangosan egyaránt szóló billentyűs hangszer, a „piano-forte”, amelynek húrjait kis, nemezzel bevont kalapácsok szólaltatták meg, és amelyről Liszt Ferenc így írt: „Egyetlen ember tíz ujjá elegendő mindazoknak a hangzásoknak a megszólaltatásához, amelyeket egy hangversenyen száz muzsikuskelt életre.” Magyar neve, a zongora, a nyelvújítás korában született, a zengő és tambura szavak összevonásából.

Cimbora

(Folytatjuk)

A hegedű közvetlen elődei: az arabiai háromhúros rebab, az egyhúros vonóslíra és az íjhárfa

Zenészkocsikon vonuló kürtösök, harsonások emelték a régi ünnepek fényét (Dürer fametszete I. Miska császár diadalmenetéről)

Múzeum – a műzsák otthona

A legtöbbször, ha idegen helyen járunk, feltétlenül meglátogatjuk a múzeumokat, hiszen ott pontos képét kapjuk az ország múltjának, a lakosság életmódjának, megismerkedhetünk a táj jellegzetességeivel, érdekességeivel. Természetesen érdemes itthon is felkeresni a múzeumokat, hiszen azok sok-sok ismeretet és szép élményt tartogatnak, számtalan tudományos, művészeti és kulturális szempontból értékes tárgyat őriznek és állítanak ki.

A múzeum nevet a 18–19. században több irodalmi társaság is felvette, sőt folyóiratok is jelentek meg ilyen cím alatt. Ilyen volt a Kassán 1788-ban indult Magyar Museum, amelynek szerkesztői Kazinczy Ferenc, Batsányi János, Baróti Szabó Dávid voltak.

A múzeum kifejezés a görög műzsák szóból ered. A görögök a költészetet a műzsák ajándékának tekintették, és a kultúra valamennyi területének megvolt a műzsákja. Kleió volt a történetírásé, Melpomené a tragédiáé, Thália a vígjátéké, Kalliópé az eposzé, Terpszikhoré a táncé, Erató a szerelmi költészeté, Euterpé a zenéé, Uránia a tudományé és csillagászaté, Polüümnia a himnuszalkotásé.

Az ókori szerzők műveik elején rendszerint a műzsákhoz fordultak, ez a megszólítás máig az eposzok fontos eleme. A görögök mindig úgy tartották, hogy az alkotás létrejötté a műzsáknak köszönhető. Ezért övezte különös tisztelet a költőket, művészeket, hiszen ők a műzsákkal bizalmas kapcsolatban vannak.

Időszámításunk előtt 308-ban Alexandriában Muszaionnak, vagyis a műzsák otthonának keresztelték az egyik hatalmas könyv- és régiséggyűjteményt. Azóta a világ minden nyelvében meghonosodott a múzeum szó a tudományos, művészeti, kulturális gyűjtemények megnevezésére. A világban számos nagy, jelentős

múzeum van. A budapesti Nemzeti Múzeum az ország első múzeuma volt, amelynek alapját gróf Széchenyi Ferenc vetette meg 1802-ben, amikor könyvtárát, valamint érem- és műtárgy gyűjteményét a nemzetnek ajándékozta. A szentpétervári Ermitázs a világ egyik legnagyobb múzeuma, szinte felbecsülhetetlen értékű képzőművészeti anyaggal. A felmérések szerint 380 ezer kép, 2,5 millió műtárgy, 40 ezer darabból álló rajzgyűjtemény, 500 ezer darabból álló metszetgyűjtemény várja a látogatókat. A párizsi Louvre-ban az ötezer esztendő műkincsek mellett Leonardo da Vinci Mona Lisa, Rembrandt Bethsabé, Frans Hals Férfiarckép című képeiben, a Milói Vénusz csodálatos szobrában gyönyörködhetünk. A világ másik leggazdagabb gyűjteményét a londoni British Múzeum őrzi. Külön kiállításon mutatják be az egyiptomi anyagot, a görög-római emlékeket, az asszír gyűjteményt, Británia történelem előtti és római kori történetének alkotásait, a pénzeket és érmeiket. A múzeum könyvtára ugyancsak felbecsülhetetlen értékeket rejt, van egy magyar részlege is, és érdekesség, hogy olvasott és dolgozott itt Kossuth Lajos is.

A nagy, híres múzeumok mellett ugyancsak megbecsülést érdemelnek azok a helyi múzeumok, amelyek egy-egy község, táj, vidék jellegzetességeit, régi értékeit, emlékeit gyűjtötték össze, és mutatják be a faluba látogatóknak.

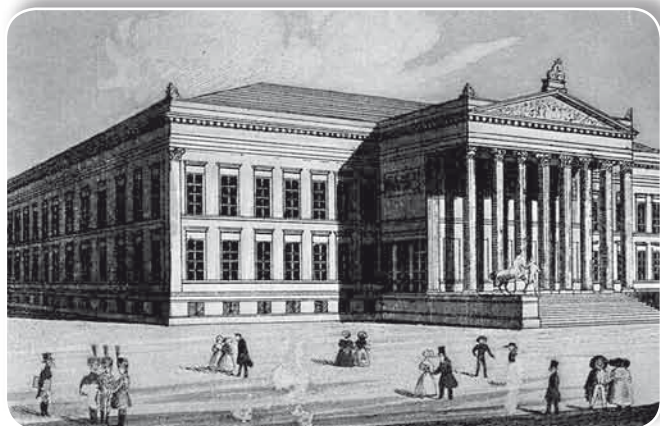
A múzeumok éjszakája lehetőséget nyújt az embereknek, hogy ingyen keressék fel a múzeumokat késő estétől hajnalig. Különös hangulata van ezeknek az éjszakáknak, mert a nappali zajtól mentes nyugalomban fogékonyabbá válik az ember a látottak iránt, talán jobban meg is jegyez dolgokat a múzeumokban kiállított tárgyakról.

Louvre

Ermitázs

Nemzeti Múzeum

Aranylépcső az Ermitázsban

RÜGYFAKADÁS

Az én boltom

Az én boltom a faluban, egy kis utca végén van, mégis sokan látogatnak el. Járnak ide kisgyerekek, nagyobbak, és a felnőttek is be-benéznek.

A boltom tele van fából készült polcokkal. Minden polcon különféle anyagból készült régiség. Ezek a régiségek az én gyermekkoromból származnak. Találhatók itt: képek, pálcá, amellyel a szomszéd bácsi elverte a fenekemet, bögre, melybe a mama mindig friss tejet fejt (imádtam lehörpinteni a még meleg tejet), szőnyeg, melyen rajta van a vasalóval kiégett nyom, ami az én művem volt öt éves koromban, serpenyő, amellyel először dobtam föl a palacsintát a levegőbe (fel is ragadt a mennyezetre), legóvár, amelyet kétezeröttszáz apró legóból hétévesen raktam össze a családdal. Legkedvesebb emléktárgyaim közé tartozik a gumból készült fürdőmedencém, amit mérgemben szúrtam ki egy hatalmas szöggel egészen kicsi koromban. Ha eszembe jut ez a történet, még most is jót mosolygok rajta.

Ha rosszkedvem van, beülök a boltomba, végignézem az emléktárgyaimat, amelyek eszembe juttatják a gyerekkoromat. Ettől mindig jókedvem lesz.

Novák Arnold, 6. osztály
Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Mi leszek, ha nagy leszek...

Először kutyaidomító szerettem volna lenni, mert imádom a kutyákat. Egészen harmadikig kiálltam emellett a döntés mellett.

Amikor anyukám látta, hogy érettebb vagyok, elmondta, hogy ebből nem lehet megélni. Még ha szeretek is kutyákkal foglalkozni, akkor sem. Gondoljak ki mást, mondta. Hát persze hogy ezután csak az állatorvosi egyetem jöhetett számításba.

Tisztelem és becsülöm az állatokat. Vannak olyan emberek, akik csak azért mennek állatorvosnak (ha bírnak), mert jól kereshetnek. Manapság nincs olyan állatorvos, aki ingyen meggyógyítana pár állatot. Az egyik barátnőm kutyusa azért pusztult el, mert az orvos nem akart segíteni rajta, szerinte így sem, úgy sem maradt volna életben, pedig megpróbálhatta volna. Ez még egy ok, amiért állatorvos szeretnék lenni. Védem a kis négylábúakat és gondozom őket.

Mi lakásban élünk, és egyszer három napig nyűszített az utcán egy kiskutya. Nem bírtam már tovább, és leszaladtam. A feketeség fázott, éhes volt. Szerintem megverték, és elszökött otthonából, mert nagyon félt. Felvittem a lakásba. Persze anyukám nem örült neki, de azt mondta, hogy másnap elhívja a nagyszüleimet hozzánk (ők kertés házban laknak), és utána már csak rajtam múlik a dolog. Mivel a nagyszüleimnek még soha nem volt kutyájuk, nagy volt a valószínűsége, hogy nem fogadják be. Eljött a nagy nap. Eleinte hallani sem akartak róla, amikor belegondoltam, hogy menhelyre kerül, ott netán elaltatják, sírva fakadtam. Végül megsajnálta a kis állatot, és befogadták. Nyáron lesz egy éve, hogy náluk van. Bogárnak hívják, és nagyon boldog, minden héten megyek hozzá. Sétáltatom, tanítgatom (már érti az „ül”, „fekszik”, „forog”, „ott maradsz” parancsokat). Ez is bizonyítja, hogy szeretem a kutyákat. A mamámék utcájában van egy állatorvos, vele nagyon jóban vagyunk, és ő szokta megvizsgálni a kutyámat; meg persze mesél és tanítgat engem. Sokszor megyek apukámmal és a tatámmal vadászni (ők vadászok), hogy minél több állatot figyelhessek meg. Madáretetőket is készítettem. Sokan próbálnak lebeszélni erről a foglalkozásról, mert nehéz és fárasztó, de én nem hallgatok rájuk. Eddig mindig színötös tanuló voltam, és ez nagyon fontos. Topolyára mennék középiskolába, aztán egyetemre. Emellett még nagyon szeretnék kutyaidomító tanfolyamokra is járni.

Remélem, semmi sem akadályoz majd abban, hogy megvalósítsam mindkét álmomat. Nagyon boldog lennék, ha sok-sok állatot meggyógyíthatnék.

Bártol Brigitta, 6. osztály
Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Rejtély

*Rejtély az életünk.
Rejtély minden ember élete.
Rejtély, hogy mikor születünk,
És rejtély, hogy mikor halunk meg.*

*Rejtély a jövőnk. Könyörtelen
Sorssal nézünk-e majd szembe,
Vagy rövid életünk minden
Perce szebbnél szebb lesz-e?*

*Mi mindig csak álmodozunk,
S álmainkban fényes jövő
Vár reánk. Tengeren utazunk
S nem tudjuk, hol a kikötő.*

*Rejtély még, hogy a helyes utat
Választjuk-e, vagy tövisek
Szurkálják majd szabad
Lelkünket s szerető szívünket.*

*Sok rejtély van életünkben,
S ezek megoldását lehet,
Hogy holnap, de az is lehet,
Hogy soha nem tudjuk meg.*

Szanka Blanka, 7. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Tanulni kell

*Tanulni kell,
oly nehéz!
De ha ötöst kapok,
a szívem ragyog.*

*Megérte a sok tanulás,
könyvből a magolás.
S ha jó jegyet kapok,
anyám arcára mosolyt csalog.*

*Tanulni kell,
hogy elérj azt a helyet,
amiért ennyit dolgoztál,
legyen munkahelyed!*

Cvitkó Beatrix, 5. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Hanák András adatai tanuló rajza

Egy sokoldalú apa

A kupuszinai Szőke-Kovács Károllyal, vagyis apukámmal készítettem interjút, aki igazán sokoldalú. Nemcsak mint postást, hanem mint edzőt is faggattam.

- Szia, apu. Szeretnék interjút készíteni veled, ha van időd.
- Szia, persze, nyugodtan.
- Általános iskola után melyik szakmát választottad?
- Az általános befejeztével 9. és 10. osztályba jártam, és csak azután mentem háztartási gépszerezőnek, majd katonának.
- Miért pont ez a szakma volt számodra megfelelő?
- Azért választottam, mert a lakhelyemhez közel akartam maradni, na meg persze a szüleimhez is, és így láttam a legjobbnak.
- Milyen tanuló voltál?
- Alsó osztályban kitűnő, de a felső osztályban már nehezebb volt, így jeles voltam.
- Jó, értem. És hogyan lett belőled postás?
- Falunk postása nyugdíjba ment, és helyette kerestek valakit. Gondoltam, megpróbálok, hátha sikerrel járok. Pár nap múlva már hordtam is szét a leveleket.
- Foglalkozást cseréltél. Nem volt nehéz beilleszkedni?
- Furcsa volt, mint minden újdonság. Itt a falunkban nem volt annyira nehéz, de amikor Zomborba kerültem, ott már nehezebb volt megszokni a várost.
- Mikor kerültél vissza Kupuszinára?
- Pontosan már nem tudom. Elég régen.
- Igen, mindig a munka. És a sport? Mikor döntötted el, hogy edző leszel?
- Kb. két éve, mikor láttam, hogy falunkban vannak tehetséges focilántrák.
- Fiatalabb korodban is fociztál?
- Igen, de nem olyan sokat, és nem is voltam olyan nagy tehetség.
- Hány éves voltál, mikor elkezdted? Meséld róla!
- Már nyolcéves koromban futballoztam. Mikor 13 éves voltam, ifjúságiban, majd 17 évesen már a kupuszinai Partizan nevű első csapatban mutatkoztam.
- Mért hagytad abba? Nem sajnáltad a csapatod?
- Úgy gondoltam, hogy már nem vagyok odaillő, és abbahagytam. Egy kicsit sajnáltam a csapatomat, de beláttam, hogy valamiből élnem is kell, és munkába álltam.
- Köszönöm szépen, hogy szántál rám pár percet, és kívánom, hogy minden vágyad teljesüljön, mind a munkában, mind a fociban.

**Szőke-Kovács Réka, 7. osztály
József Attila iskola, Bácskertes**

Toldi Violeta bácskertes tanuló rajza

„Hej, azóta hús esztendő telt el...”

Hús év után is húséges maradtam az én szeretett szülővárosomhoz, attól függetlenül, hogy a középiskolát és az egyetemet is vidéken végeztem el. Mégis a legemlékezetesebb az elemi iskola volt. A barátaim és az emlékeim mind odakötnék.

Épp a rendelőmből tartottam hazafelé, gondoltam, nosztalgiazom egyet, és a központ felé vettem az irányt. A „Csicsánál” kötöttem ki. Most már nem a régi bácsi volt ott, de az újonc sem olyan rossz.

– Jó napot! 4 cukros almát kérek szépen!

– Rendben. Édességre vágyik a család? – kérdezte viccelődve.

– Igen, nagyon szeretjük!

– Orsi, Orsi... 4 cukros alma?? Nem lesz ez egy kicsit sok? – szólított meg egy ismeretlen férfi. – De megváltoztál! Megismersz? Ati vagyok, a Ginder! Az általánosból!

– Hát hogyné ismernélek fel! De azért kellett kicsit agyalnom – mondtam nevetve.

– Mindig is ilyen lassú voltál, Zsíros kenyér! – viccelődött Attila.

– Hahahaha... Nagyon vicces vagy, Húsgombóc! – vágtam vissza.

– Na jó, csak vicceltem. De rég találkoztunk! Volna kedved leülni egyet beszélgetni? Van időd?

– Hát persze! – átvettem a frissen készített almát, és elindultunk.

Ati megváltozott. A haja már nem olyan hosszú, és göndör, mint régen, hanem rövid. Talán egy kicsit nőtt, de igazán a hangja változott meg. Beültünk egy csendes, meleg, hangulatos kávézóba.

– Atikám, hogy vagy? – kérdeztem.

– Köszönöm, jól! És te?

– Most már sokkal jobban, hogy összefutottunk. Emlékszel, 5.-ben együtt ültünk biológián? És eldöntöttük, hogy mi tengerbiológusok leszünk! Ugye, emlékszel?

– Persze! De nem lett belőle semmi, sajnos... Középsuli után hova mentél? – érdeklődött.

– Állatorvosi egyetemre. Tudod, imádom az állatokat. Nyitottam is egy rendelőt. Szeretem ezt csinálni. A gyerekeimet is úgy nevelem, hogy védjék és szeressék az állatokat. És te?

– Az adai műszaki iskola után Magyarországra mentem programozói egyetemre. Mág evvel foglalkozom. Nekem is van egy gyerekem, és egy szép feleségem. Te férjnél vagy?

– Igen, a rendelőmben ismerkedtünk meg a jövődöbelimmel. A beteg kutyusát hozta be. Nekem két gyerkőcöm van, egy fiú és egy lány. Majd összeismertetjük őket, oké??! Biztos jól kijönnek majd, mint mi!

– Igen, én is remélem! Találkoztál az utolsó osztálytalálkozó óta valakivel?

– Igen! Összefutottam Melivel, Diával, Alízzal is! Ritával neten tartjuk a kapcsolatot, mivel kint van Ausztráliában. Ott kozmetikus. Már régóta mondjuk, hogy egyszer kimegyek hozzá. Csak sose jön össze... És te dumáltál azóta valakivel?

– Rékával, Mesterrel... A többieket csak láttam.

– Én csak most gondolok bele, hogy milyen szép gyermekkorunk volt! Emlékszel, még mikor óvodások voltunk, elmentünk szánkózni a töltesre? És...

– ...és amikor csúsztunk le, mindketten egyszerre akartuk felvenni azt a „bilit”! – vágott a szavamba.

– És ledőlünk a szánkóról! – nevettem.

– Azt sosem fogom elfelejteni! Több ilyen téli történetünk volt. Mindig azt mondtad, hogy engem ne dobjatok meg hógolyóval, mert ha az orromat találjátok el, akkor vérezni fog! Kis nyápic voltál! – csúfolt ki.

– Azt okkal mondtam! Emlékszel, hogy mindig vérezt az orrom... Rólad ne is beszéljünk... Állandóan „osztotál” meg „mögöztél”! – nevettem ki Attilát.

– Csak viccelődöm! Majd egyszer ellátogatok az állatorvosi rendelődbe! Mikor szoktál ott lenni?

– Majdnem egész nap. De vannak kisegítőim is. De ne csak én csacsogjak! Meséld te is!

– Én is nyitottam egy kis üzletet. Biztonsági rendszereket, meg ilyeneket programozok. Szeretem ezt a munkát, bár nekem kicsit unalmas bent üldögelni és „dolgozni” az irodában. Mindig is lusta voltam. Tanulni se szerettem. A szüleim örömére.

– Hát azt nem könnyű nem elfelejteni... Mindig segítettünk furulyázni tanulni. És az ujjaidra írtuk a hangjegyeket. Jókat röhögtünk rajtuk!

Közben megsörrent a telefonom.

– Anyuci, gyere haza! Mindjárt kezdődik az esti mese! – hallatszott a kislányom hangja.

– Mindjárt megyek, Mazsola! Szia! – köszöntem el.

– Menne kell! Majd még felhívlak. Örülök, hogy találkoztunk! Szervusz!

– Én is! Szerbusz Zsíros kenyér! Sok év elteltével, még mindig tisztán élnek bennem az emlékek. Nagyon örülök, hogy ilyen szép gyerekkorom volt, ezt a szüleimnek és a barátaimnak köszönhetem.

**Fehér Orsolya, 8. osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

Kedvenc sportom

Az én kedvenc sportom a K-1. Ez nagyon brutális sport, de a sportszerűség itt is kötelező. Küzdősport, mely két kategóriában zajlik.

A K-1-et azért szeretem, mert általa sok harcmódot leshetek el, hogy megvédhessem magam, és az arra rászoruló barátaimat. Erre a sportra bárki beiratkozhat, aki elmúlt tizennyolc éves, és jó adottságai vannak hozzá. Erős, ügyes, bátor, sportszerű és jó fájdalomtűrő kell hogy legyen. Az ideai világbajnok Favágó. Ő volt az egyetlen, aki le tudta győzni a három évig világbajnoki poszton lévő Shiltet. Shilt Magyarországon nyári táborot rendezett, ahová fiatalok mentek, bemutathatták tudásukat, és ismerkedhettek ezzel a sporttal. Tanította őket, hogy meg tudják magukat védeni, hogy a gyengébbeket ne bántsák. Nekem még nem volt szerencsém vele találkozni, de nagyon szeretnék. Magyarokanizsán is volt november 8-án a fürdőben egy ilyen rendezvény, de én még fiatal vagyok, ezért a szüleim nem engedtek el.

Remélem, ha felnövök, a szüleim megengedik, hogy ezt a sportot űzem, annak ellenére, hogy azért veszélyek is vannak, az ember komoly sérüléseket szenvedhet. Az is előfordulhat, hogy addigra más sport lesz a kedvencem, de most ez nagyon tetszik.

Vas Edekon

J. J. Zmaj iskola, Oroszlámos

Spray-vel meghódítja a világot

Haxel művészi képeivel magára vonja a járókelők figyelmét a nagyvárosok utcáin

Savanović Aleksandar olyan művész, aki a képeit a spray-art technikával készíti. Erről beszélgettem vele.

– Hol jött létre ez a művészeti ág?

* Az én értesülesem szerint ez a művészeti ág húsz évvel ezelőtt jött létre Mexikóban, s onnan terjedt át Spanyolországba.

– Mikor kezdted el spray-vel készíteni a képeket?

* Tíz évvel ezelőtt Spanyolországban megismertem egy művészt, akitől megtanultam ezt a technikát.

– Mi mindent használ a képeid megalkotásához?

– A kép megalkotásához különböző nagyságú tányérok, újságpapírt, spaklit, ecseteket, vastagabb kartont és természetesen autólakkokat használok.

– Hány képet készítettél eddig?

* Ez alatt a tíz év alatt, amióta foglalkozom ezzel, körülbelül tízezer képet készítettem el.

– Eddig hol árusítottad a képeket?

* Leggyakrabban Újvidéken a Zmaj utcában készítem és adom el őket. Nyáron, mikor megkezdődik a szabadságok ideje, elutazom a tengerre, ahol sok turista van, így több képet tudok eladni. Már voltam Magyarországon, Bulgáriában, Horvátországban, Montenegróban és Görögországban is.

– Miről gondolsz, hogy alkotásaid különlegesek?

* Érdekes az, hogy a képeket a helyszínen készítem, és ez felkelti a figyelmet. A járókelők megállnak és csodálkoznak, hogy milyen módon és milyen gyorsan készítem el a képeket.

– Átadod-e a saját tudásodat másoknak is, akik szeretnék elsajátítani ezt a technikát?

* Eddig sikeresen beavattam néhány embert. Ma már egyedül készítik és árusítják a képeiket. Ennek örülök, mert mindannyiunk célja a spray-art technika népszerűsítése.

Ez szép példa arra, hogyan lehet megélni egy nem mindennapi művészetből. Érdekesnek tartják-e, kedvese olvasók, ezt a művészetet?

Petrušić Dorotea, 7. osztály

Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Kedves Pajtások!

Bártol Brigitta (Szabadka, Ivan Goran Kovačić iskola) már hatodikos korában készül jövőbeli foglalkozására, mert nagyon szereti az állatokat, és tudja, állatorvosként segíthet majd rajtuk. Mások még csak érdeklődnek, interjút készítenek, ismerkednek egy-egy szakma fortélyával (Spray-vel meghódítja a világot, A tanító kinyitja a tudás kapuját, Kedvenc sportom, Egy sokoldalú apa). A szilágyi **Szanka Blanka** szerint még így is „Rejtély a jövőnk”; s nem csoda, hogy „Mi mindig csak álmodozunk, / S álmainkban fényes jövő / Vár reánk...” De éppen az álmodozás emeli meg és lebegteti a képzelet tartományában az adai **Fehér Orsolya** és a doroszlói **Novák Arnold** fogalmazását. Különösen Novák Arnold írására vonatkozik a fenti megállapítás. Arnold ugyanis egy valóságos boltba vezet be bennünket, de amit ott találunk..., hát azért érdemes elolvasni Az én boltom című fogalmazást.

Az ünnepek és a szünet miatt a héten kevesebb írást találtam a Rügyfakadás postaládájában, de megnyugtatót a minőség, ezért most köszönettel nyugtázom a következőknek:

Csantavér: Cvitko Beatrix, Kovács Nikolett, Lakatos Szanya, Nagy Ráhel, Oláh Andrea, Pásztor Réka és Vituska Olivér (3 írás);

Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Imamović Inesz, Pető Dávid és Varga Róbert;

Szilágyi: Szanka Blanka, Tompa Melitta és Varga Szimóna.

A további küldeményekre várva üdvözlő benneteket:

Tomán Mária

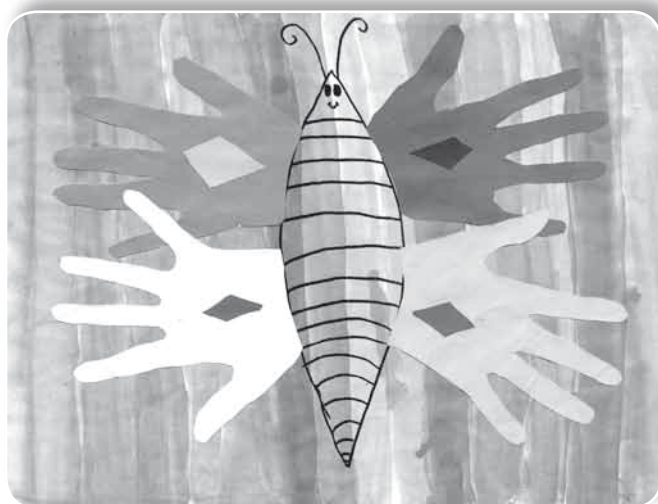
A tanító kinyitja a tudás kapuját

Szerintem nagyon szép hivatás a tanítói pálya.

Az óvodából a játékok, mondák, gondtalanság világából kikerült gyermekeket a tanító átvezeti a tudás kapuján. A tanító nénim bennünket is szeretettel fogadott. Elnézte a sok butaságunkat, formálta jellemünket. Szép szóval, türelemmel vezette be az osztályt a betűk és a számok birodalmába. Amikor elevenek, rosszak voltunk, próbált figyelmeztetni bennünket, de ha nem sikerült, bizony a hangját is felemelte! Sok kicsibéjéhez mindig voltak kedves szavai. Ismert mindannyiunkat. Magas termetére mindig felnéztem. Ez megnyugtatót, mert édesanyám is magas. Örömmel emlékezem arra a pillanatra, amikor hozzám lépett, vállamra tette a kezét, szemembe nézett, és nagyon megdicsért. Beléptem én is a tudás kapuján, és a tanító nénimnek köszönhetően azóta is erre a megalapozott tudásra építek tovább. Jó lenne, ha mindenkit az enyémhez hasonló tanító néni tanítana.

Terveim között van, hogyha felnövök, én is a tanítói pályát választom.

Nagy Ráhel, 5. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

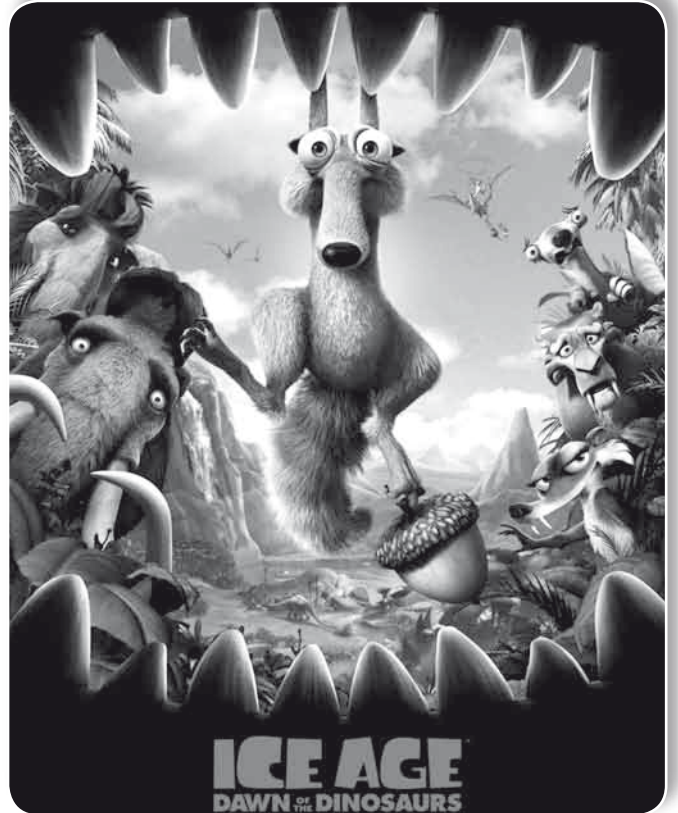

Papp Sarolta szabadkai tanuló munkája

Tessék választani!

Még több animációs alkotás a montázsasztalokon – A legnagyobb – az álomgyár gazdáinak reményei szerint – a Jégkorszak 3. epizódja lehetne, A dinók hajnala címmel – A Madagaszkár című sorozat újabb eresztését 2010-ben mutatják be...

Hollywoodban a stúdiók visszavisszatérnek a gyökerekhez. Igaz, hogy túl gyakori az önisméltetés, de erősödik a kiskorú közönségre való koncentráció. A báj és a kedvesség azonban valamennyi animációs alkotásra jellemző. A kínálat 2009-ben elégséges, de többet vártunk, mást is talán, de hát a gyerekek egy-egy filmet úgysem elemeznek ki, mint a kákán is csomót kereső firkászok. Nekik vagy tetszik egy-egy rajzos kaland, vagy nem tetszik.

Valószínűleg megnyeri majd a legkisebbek tetszését a Jégkorszak című sorozat 3. epizódja, **A dinók hajnala** címmel. Carlos Saldanha a rendező. Szereplők, azaz hangok: Ray Romano, John Leguizamo, Denis Leary és mások. Nos, azt hisszük, hogy főleg leges bemutatunk Sidet, Mannyt és Diegót. Újra előbukkan a prehisztórikus pereputty, a dinók fázósan összehúzzák magukat, és természetesen Motkány nélkül nincs sok értelme a szemet és szívet gyönyörködtető mesének. Wes Anderson rendezte a *The Fantastic Mr. Fox* című alkotást. Eredeti hangok: Billy Murray, George Clooney, Cate Blanchett (Micsoda egy csapat!). Egy „úr”, egy róka abból a célból, hogy a családját megetesse, a környező farmerektől szárnyasokat lopkod.

Igen ám, de három ronda gazda, Buggyos, Bancsa és Biriz azon fáradozik, hogy nyakon csípje a rókát. A **G-Force** című mesét Hoyt Yeatman vitte filmre. Eredeti hangok: Nicolas Cage, Penélope Cruz, Steve Buscemi. Ez egy Disney-mozi, az élő szereplőket animált állatokkal kombinálja a rendező. A sztori egy hiperintelligens állatkommandóról szól. Ez a csapat egy, a Föld irányítását átvenni készülő gonosz milliárdost ráz gatyába. **Up** a címe Peter Docter művének. Eredeti hangok: Christopher Plummer, John Ratzenberger, Edward Asner stb. A Pixar műhely bűbajos meséjében Carl Fedricksen arról álmodozik egész élete során, hogy egyszer majd felfedezi a világot. Hetvennyolc évesen azonban ettől elment a kedve, az álmait már nem akarja megvalósítani. De ekkor lép a színre az életébe a nyolcéves Russel, aki értelmet ad az életének és újabb lendületet. A tapasztalt Robert Zemeckis rendezte az **A Christmas Carol** című filmet. Szereplők: Jim Carrey, Gary Oldman, Bob Hoskins. Zemeckis, a mesterek mestere a Polar expressz és a Beowulf sikerei után ismét hasonló csillogó technikával készített filmet. Charles Dickens Karácsonyi ének című klasszikusához igazi nagygútyát, sztárokat szerződtetett a majdnem teljes egészében

CGI animációs technológiával gyártott filmhez, melyben a kiváló színész, Jim Carrey egyszerre négy szerepben tűnik fel. Az **Astro Boy** című film David Bowers munkája. Eredeti hangok: Freddie Highmore, Nicolas Cage, Kristen Bell és mások. A film a japán Osamu Tezuka klasszikus képregény-sorozatából készült 3D-s komputeranimációval. A történet színhelye a futurisztikus Metro City. Egy robot hihetetlen képességekkel rendelkezik, akit „apja”, a kiváló tudós saját, halott gyermeke képmására alkotott. A kis android az idegenek támadásának célpontjává válik, de megmenti a Földet a végpusztulástól. **Arthur et la Vengeance de Maltazard** a címe a francia Luc Besson alkotásának. Szereplők: Freddie Highmore, Mia Farrow, Robert Stanton és mások. A postás pók egy parányi rizsszemen üzen Arthurnak: Holdviola, a szerelme halálos veszélyben forog. Arthur belép a villangók világába és megmenti védencét. A **Volt** című Disney-film egy szuperkutyáról szól. **A hercegnő és a béka** is Disney tündérmese. Tianáról szól, aki New Orleansban él a dzsessz korszakában. Ez tehát az animációs felhozatal 2009-re. Ezeknek a filmeknek a DVD-s változatait is a piacra dobják. Tessék választani!

B. Z.

Jól elbújt

- Miért piros az elefánt szeme?
 - ?
 - Hogy el tudjon bújni a cseresznyefán.
- Láttál már elefántot a cseresznyefán?
- Nem.
 - Na ugye, hogy milyen jól elbújt!

A víz jelentősége

- A víznek óriási jelentősége van az ember életében – mondja a felelő.
- Miért? – teszi fel a kérdést a tanár.
- Mert ha nem lenne víz, nem tanulhatnánk meg úszni...

Baromfipiacon

- Gondolja, hogy ebből a tyúkból jó levest főzhetek? – kérdezi a vevő az árust.
- De még mennyire! – így az árus. – Leveskockával ettettem...

Királyi

- Anyuci, a fák mind királyok? – kérdezi az öt éves Lacika.
- Honnan gondolod ezt, kisfiam?
- Onnan, hogy Imre bácsi azt mondta, minden fának koronája van...

Ügyes gyerek

- Papa, ma abban versenyeztünk a barátaimmal, hogy ki tud messzebbre dobni egy kavicsot.
- És ki nyert?
- Én!
- Ilyen ügyes fiú vagy?
- Igen, papa, de ugye kifizeted majd a sarki bolt kirakatüvevezését?

Kísérteteket

Két atyafi egy szállodává alakított angol kastélyban éjszakázik. A kastély arról híres, hogy állítólag kísértet járkal benne éjszaka-kánként. Nemsokkal lefekvés után az egyik férfi fölébreszti a társát:

- Ébredj, barátom! A szomszéd szobában kísértet járkal. Nézd meg!

Mire a másik:

- Miért menjek én? Te dicsekedtél eddig azzal, hogy jobban tudsz angolul, mint én!

Vadász

A közismerten nagyotmondó kocavadász dicsekszik:

- Amikor Amerikában voltam, egyetlen vadászaton hat bivalyt lőttem le!

Az öt hallgató társaság egyik tagja megjegyzi:

- Testvérgyilkos!

Naná!

Kovács a vasútállomáson futni kezd az éppen kigördülni kezdő vonat után.

- El akarja érni a vonatot? – kérdezi a forgalmista.

- Naná! Azt hitte, fogócskázunk?

Feledékenyek

Két férfi megy végig az utcán, egymás mögött, úgy négy méter távolságra egymástól, magásra tartott kézzel. Egy szembejövő gyerek megkérdezi tőlük:

- Miért mennek maguk így, feltartott kézzel?

Az egyik férfi erre körülnéz, majd felkiált:

- Te, Sanyi! A gerendát otthagytuk a földön fekve!

Szép kép

- Nagyon szép ez a festmény! Az embernek összefut a nyál a szájában, ha ránéz – mondja festőművész barátjának Kovács.

- Neked összefut a nyál a szádban, ha napfelkeltét nézel? – csodálkozik a festő.

Mire Kovács:

- Napfelkeltét? Ne haragudj, de én azt hittem, rántotta...

Jó lenne tudni

- Anyu, mondd meg nekem, hogy hívják azt az állomást, amit épp most hagyott el a vonat?

- Nem tudom, kislányom. Hagyj végre nyugodtan olvasni!

- Pedig kár, hogy nem tudod, mert ott szállt le az Öcsi...

Mi lesz a neve?

Tomi és Tibi kistestvérük születésére várnak. Tomi megkérdezi Tibit:

- Hogy nevezzük el a kistesót?

Tibi megvonja a vállát:

- Ne törjük előre a fejünket. Majd megkérdezzük tőle, hogy hívják.

Ikrek

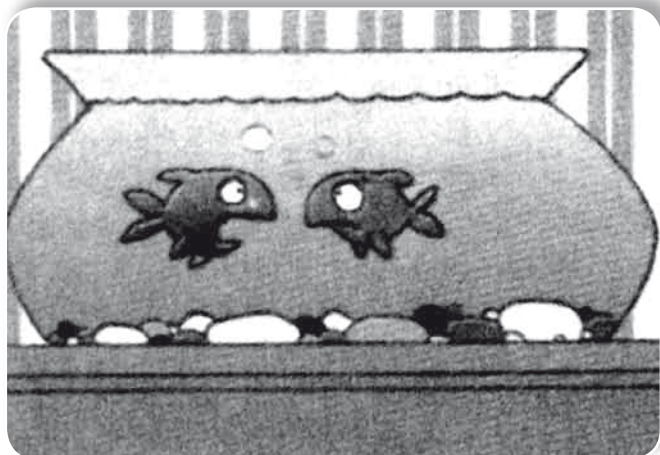
Ikerpár üldögél a parki padon. Teljesen egyformák, öltözetük, hajviseletük tökéletesen azonos. A sétálók meg is bámulják őket. Köztük egy szemmel láthatóan ittas pasas. Tágra nyitott szemmel áll meg az ikrek előtt, még a száját is nyitva felejt.

Az ikrek egyike, unva a bámészkodókat, megszólal:

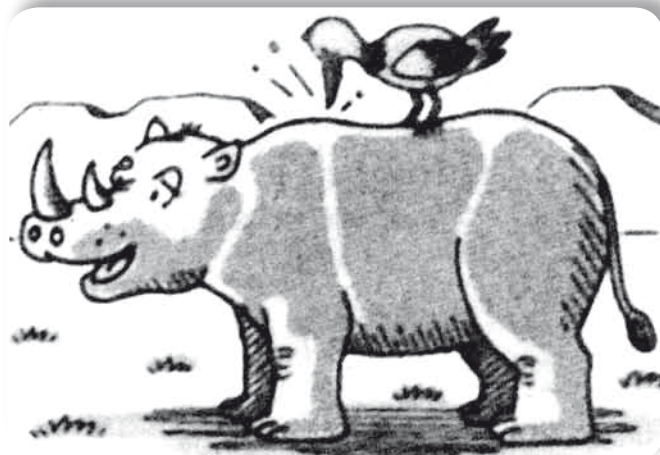
- Ne csodálkozzon, jóember! Mi ikrek vagyunk.

Mire a részeg:

- Mind a négyen?

- Mit akarsz azzal, hogy régóta nem kaptál tőlem virágot? Miért, kaptál te már egyáltalán tőlem virágot?

- Még egy kicsit balra, egy picit feljebb – pont ott, azon a helyen viszket!

Ez már sok

Az óceánon rettenetes vihar dúl, a hajó veszélyesen hánykolódik, nagy a veszély. A kapitány segélykérő rakétát lő ki. Egy utas tántorogva megy fel hozzá:

– Kapitány úr, én igazán nem vagyok jogosult a tengerészek dologába beleszólni, de egy ilyen helyzetben tűzijátékot csinálni, az már mégiscsak sok!!!

Kicsi kocsi

Két barát beszélget:

– Egy egészen kis kocsit szeretnék venni – mondja az egyik.

– Vigyázz, hogy feltétlenül legyen benne biztonsági öv! – figyelmezteti a másik.

– Miért?

– Mert akkor azt mondhatod, hogy hátisák, és nem kell fizetned parkolási díjat.

Tudós kutya

Az apa, miután a cirkuszban végignézték a tudós kutya produkcióját, így szól a fiához:

– Látod, Marci, milyen pompásan számol ez a kutya? Te pedig csupa egyeseket hozol matekból. Nem szégyelled magad?

– Számolni, számolni – mondja Marci. – Csak próbáld meg kikérdezni fizikából azt a kutyát! Majd meglátjuk, apa, hogy mit tud?

Vendéglői

A vendég leül az asztalhoz. Jön a pincér és megkérdezi:

– Mit parancsol az úr?

– Egy bécsi szeletet kérek!

– Azonnal – válaszol a pincér.

– Ne, inkább sült krumplival – mondja a meglehetősen szórakozott vendég.

Csak fekve

– Tudja, Szabó úr, hogy rajongok a komoly zenéért – mondja Kovács a szomszédjának.

– Na és? Magam is nagy zenerajongó vagyok.

– Csakhogy én akkor élvezem igazán a zenét, ha hanyatt fekszem és behunyom a szemem. Ez pedig szörnyű.

– Miért volna ez szörnyű? – csodálkozik Szabó.

– Mert ahogy lefekszem a padlóra egy koncerten, rögtön jön a jegyszedő és botrányt rendez.

Torta

Egy fiatalasszony betér a cukrászdába, és megkérdezi a kiszolgálót:

– Tessék mondani, van olyan tortájuk, amelyiknek az egyik fele kicsit megégett?

– De kérem, minek önnek ilyen torta? – csodálkozik a kiszolgáló.

– Azért kell, hogy a férjem azt higgye, én sütöttem...

Rossz álmom

Az éj kellős közepén a férj elkezd álmában kiabálni:

– Borzalmas! Szörnyű! Segítsen már valaki!

– Mi van veled? – ébresztgeti a felesége.

– Rémes álmom volt – feleli a férj. – Azt álmodtam, hogy Szabó autóstul a szakadékbába esett.

– Szabó? Ki az a Szabó? – kérdezi a feleség.

– Fogalmam sincs. Én is most ismerkedtem meg vele álmomban.

Velencében

– Csak mi lehetünk ilyen szerencsétlenek – fakad ki Kovácsné, amikor megérkezik a család Velencébe.

– Miért, mama? – kérdezi tőle a kisfia.

– Nem látod, hogy az egész várost elöntötte az esővíz?

Ébresztő

Pirike megkéri a falun élő nagymamáját, akinél egy ideje vendégeskedik:

– Állítsd be, kérlek nagy, az ébresztőórát reggel hatra, nehogy lekéssem a vonatot!

– Lelkecském – mondja a nagymama –, nekünk nincs ébresztőóránk, csak kakasunk.

– Nekem mindegy, nagy, akkor azt állítsd be pontosan hat órára!

Jó kérdés

A pszichiáter megkérdezi egy ismerőse, hogy miből tudja megállapítani, melyik páciense épeszű és melyik nem.

– Egyszerű a dolog. Olyan kérdést teszek fel neki, ami az épeszű embernek nem okoz gondot. Például: Cook kapitány három világméretű úton vett részt, és az egyikén életét veszítette. Hányadikon? Na, te is felelj erre!

– Nem is tudom... – jön zavarba az ismerős. – Történelemből sosem voltam valami jó...

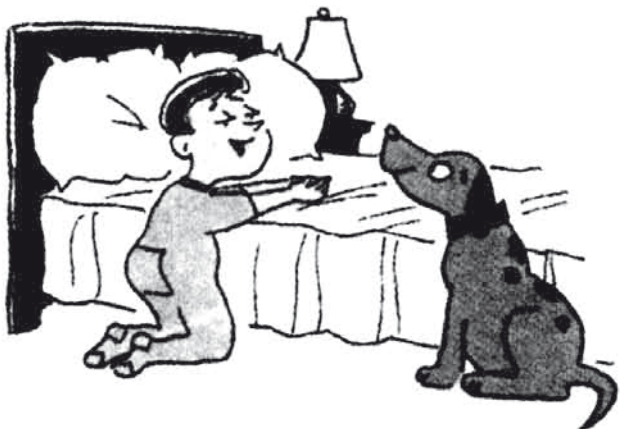
Igazi művész

Kovácsnak eltörik a keze.

– Doktor úr, ha majd leveszik a gipszet a kezemről, tudok majd hegedülni?

– Természetesen – mondja az orvos.

– De jó! – örül meg Kovács. – Eddig csak zongorázni tudtam.

– Imádkozom, hogy a házban maradhass, hogy ne kelljen mindig titokban beengedni...

– Ha csendben maradsz, szobatiszta leszel, s ha nem kérsz kaját, akkor esetleg maradhatsz...

Márton László

Ne bánts, Virág!

(Részlet)

Az olvasónak a fönti címről valószínűleg egy operett jut az eszébe. És valóban: az a vidéki színház, ahol történetünk a jelen sorok írása előtt másfél évtizeddel játszódik, javában készülődött Hervé Nebáncsvirág című operettjének bemutatójára.

Az operett próbái a szomszédban zajlottak, a nagyszínpadon. A produkció túljutott az első öltözés izgalmain, melyeket annak is észlelnie kellett, aki nem vehette ki a részét belőlük. A próba szüneteiben a kóristalányok, miközben kitódtultak az ajtón, kipirult arccal énekelték: „A siker, a siker, a siker – a színházi sikerhez mi kell?” Lökdösődtek, sikongattak, nevetgéltek; valósággal röpködtek, mint egy csomó kis veréb, akik egyszerre csak azon veszik észre magukat, hogy átváltak pacsirtává. „Jaj, mamám” – kiáltotta az egyik, miközben a kezét a hársára szorította –, „nem bírom leállítani magamat!”

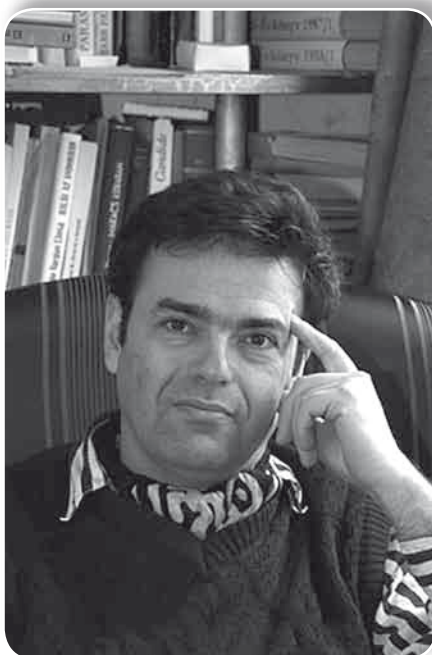
A stúdiószínpadon egy mai magyar szerző munkája volt műsorra tűzve, afféle társadalmi dráma. A szerző nemrég érkezett a reggeli vonattal, ott ült a próbán, és csüggedt arcot vágott.

Ezzel az arckifejezéssel nem volt egyedül, mert a kis csapatban, mely az ironikus retorikai alakzatoktól hemzsegő színművel küszködött, úgyszólván mindenkin meglátszottak a csüggedés jelei.

Garszai, akit általában úgy becéztek, hogy Garszia Lorka, a kevésbé műveltek meg csak úgy, hogy Szia Lorka, és aki a főszereplő nagybátyját vagy nagyapját alakította, az egyik sarokban ült, és keresztretjényt fejtett.

Fenyőffy, aki egy rendőrtiszt viszonylag hálás szerepét kapta, nem sok érdeklődést mutatott a szereppel járó színészi lehetőség iránt. Ciccegett, pofákat vágott, és azt mondta: „Égni fogunk, mint a Reichstag!”, holott ez a mondat eredetileg nem szerepelt a színmű szövegében. A szerző legalábbis nem emlékezett rá, hogy valaha is leírt volna ilyesmit.

Dobsony Vili, aki a hetvenes évek egyik híres filmjében volt főszereplő, de azóta egy

kicsit megöregedett, és akinek vissza-viszszatérő magánszáma volt, hogy a büfében, valahányszor felszólították, hogy végre fizesse ki a felírásait, kifordította zakója zsebeit, mondván: „Sok van, mi csodálatos, de az embernél nincsen semmi...”, ezúttal nem a gyönyörű Szophoklész-idézetet mormolta, hanem úgy mozgatta a száját, hogy arról könnyen leolvasható volt a hérakleitoszi filozófiában gyökerező alapkérdés: „Ki a fos írta ezt a szart?”

Balsák Attilán, a főszereplőn, akit nemrég terjesztettek fel Jászai-díjra, és aki emiatt általában jókedvű volt, ezen a délelőtti próbán észre lehetett venni nemcsak azt, hogy kártyázással töltötte az éjszaka négyötödét, hanem azt is, hogy jelentős összeget veszített, és ebből adódó bosszúságát kénytelen volt nagyobb mennyiségű whiskybe fojtani.

De a legeslegcsüggedtebb maga a rendező volt, akit ebben a történetben úgy hívnak, hogy Bársony Sándor. Hosszúra növesztett, ritkuló haját morzsolgatva hallgatta a szomszédból átsűrődő, fülbemászó dallamokat. (Nem volt egészen tökéletes a hangszigetelés.) Kinyújtotta a karját, és úgy bámult a kézfejére, mely csillapíthatatlanul

Kedves Olvasó Tanulók!

Május 11-én Újvidéken járt és találkozott olvasóival **Márton László** budapesti író. Számotokra – a Gyöngyhalásznak köszönhetően – ismerős regényírói hangja. **Kényszerű szabadulás** (2001) és **Minerva bűvőhelye** (2005) című regényeiből közöltünk eddig részleteket. Ezúttal *Ne bánts, Virág* című, a Jelenkor Kiadónál 2007-ben napvilágot látott, ún. operettregényébe olvashattok bele. Egy vidéki színház életébe, kulisszái mögé nyújt bepillantást – miközben képet kapunk a múlt század kilencvenes éveiről, azaz a rendszerváltás utáni időszak eseményeiről/eseménytelenségeiről, emberi és társadalmi viszonyairól.

Az író-olvasó találkozó nagyon jó dolog, igazi olvasói élmény: az író rendszerint maga olvas fel és interpretálja műveit! Mikor és hol voltatok utoljára ilyen találkozózn? Írjatok élménybeszámolót rovatunknak!

Bence Erika

reszketett, már-már táncolt, mintha ebből az egyszerre spontán és kényszerű koreográfiából szeretett volna kiolvasni valami átfogó rendezői koncepciót, valami használható elgondolást, valami ötletféleséget.

Aztán megrázta barázdált arcát, szakállas fejét, és csak ennyit mondott, bele a nagy semmibe:

„Ne bánts, Virág!... Ne bántsál már, Virág!...”

Ezt hallván, a szállodai portást alakító Kisvarga Csabi, aki még fiatal volt, és akinek csak a drogfogyasztás, illetve az anyag helytelen adagolása miatt voltak szorongásos depressziói, önfeledten kuncogni kezdett, Szia Lorka bácsi pedig, fel sem nézve a keresztretjényéből, a sokszor megalázott ember kárörvendő keserűségével mosolyodott el.

Ők már tudták, miről van szó. A szerző még nem tudta.

Átsuhant az agyán, hogy ezek szerint Bársonyt bántja, bántalmazza valaki, még hozzá egy Virág nevű személy. Már az előző próbán figyelmes lett rá, hogy karmoláshoz

hasonló hámsérülések húzódnak Bársony arcán és nyakán. Ezek azonban csakis a rendező macskájától származhattak.

Bársony Sándornak a színház melletti szép, új színészotthon legfelső emeletén volt egy szobája, ott élt egyedül, vagyis kettesben a macskájával. Szokása volt a macskát pórázon sétáltatni a közeli parkban. A póráz nyakörv helyett lapockahámhoz volt rögzítve, mert az állat a nyakörvből kihúzta volna a fejét, márpedig Bársony egy pillanatra sem volt hajlandó szabadjárta engedni macskáját. Attól tarthatott, hogy ellopják. A macskának furcsa, világoskék szeme volt, mellyel riadtan bámult, akár egy autista kisgyerek. Egyébként jól megtermett, kövér kandúr volt, azaz csak lett volna, mert ki volt herélve, és az volt a neve, hogy Bandi cica. Tehát nem ő volt Virág. Bársony Sándor nem őt szólongatta.

Hanem valaki mást. Esetleg az egyik színésznőt.

Igen ám, de Virág nevű színésznő – a szerző tudomása szerint – nem akadt a társulatban, az ő darabjának szereplői közt pedig egészen biztosan nem nőtt egyetlen szál Virág sem. Az igazat megvallva, a női szerepek kialakítása nem tartozott a szerző erősségei közé. Hiába magyarázták neki mindenféle hozzáértő színházi emberek, hogy mindegyik jó női szerepet kell írni (vagy ha nem jót, akkor legalább sokat), a szerző nemigen hallgatott rájuk. A mindennapi életben szinte kizárólag nőknél járt az esze, ezzel szemben mihelyt nekiült, hogy megírjon egy darabot, rögtön elfelejtette, hogy nők is vannak a világon. Egyik jellegzetes rossz szokása volt, hogy a női szerepeket elhanyagolta. Ebben a darabjában mindössze két színésznő fordult elő.

Az egyiket úgy hívták, hogy Tizes Magda, aki nem bánta, hogy „Tüzes”-nek ejtik a nevét, noha nem sok tűz pislákkolt szegénykében. Beesett arcú, sovány, szomorúság nő volt. Nem tudott énekelni, ezért kihagyták az operettből, és betették a stúdiószínpadi társadalmi drámába. Mindjárt az olvasópróbán kijelentette, hogy nem hajlandó vetközni. A szerző egyetlen pillantással megállapította, hogy ez nem is olyan nagy baj, és zokszó nélkül kihúzta a fürdőszobai jelenetet. Ő, Tüzeske alakította a főszereplő viszonzatlan szerelmét. Maradt neki jelenete, még így is több a kelleténél.

A másik nőnek, Pirkher Angélnak szeregyanánt egyetlenegy mondat jutott, nem több. Igaz, nem is kevesebb. Eredetileg lett volna egy másik, valamivel terjedelmesebb szövege is, ez azonban áldozatul esett egy korábbi húzásnak. Így tehát Pirkher Angélnak maradt egy, azaz egy (nem túl hosszú) mondata. „Meglátod, örülni fog még ennek is” – mondta a húzás alkalmával Bársony, a rendező.

Igaza lett.

Pirkher Angéla szemében, valahányszor a próba eljutott addig a jelenetig, melyben elhangzott az a bizonyos mondat, különös tüzek lobogtak fel, hangjába fájdalmas elragadtatás vegyült. Talán ő volt az egyetlen, aki nem volt elcsüggedve, hogy mégoly pocskéul haladtak is a próbák.

Illetve, hogy pontosabbak legyünk, sehogyan sem haladtak.

Pirkher Angéla egy, azaz egy nem túl hosszú mondata pedig a következőképpen szólt: „Látjátok, milyen boldogok az elitéltek hozzátartozói?”

A szerző csakhamar megtudta, mi a magyarázata a fájdalmas elragadtatásnak. Abban az évadban, amikor az ő társadalmi drámáját másorra tűzték, Pirkher Angéla férje huzamosabb időre szóló szabadságvesztését töltötte. Éppen az idő tájt szállították Vácról a szegedi Csillag-börtönbe. Ipari alpinista volt, aki mesterségbeli tudását betörőként is gyümölcsöztette. Semmire sem vágyott olyan erősen, mint arra, hogy be látható időn belül megmássza a Mount Everestet, más néven a Csomolungmát. Minden egyéb szenvedélyét ennek rendelte alá, hiszen elsősorban hegymászó volt, és csak másodsorban házastárs vagy munkatárs.

Vizsont az ehhez szükséges összeget – legalábbis ő így ítélte meg – nem tudta volna másból előteremteni, csak sorozatos

betörésekből, besurranásokból, bemászásokból. Tekintettel a súlyosító körülményekre (egyszer mintha fejbe kólintott volna egy idős galériatulajdonost, aki hajnali fél háromkor nem várt és nem remélt módon hazaérkezett), nyolc év szabadságvesztésre ítélték, ebből, a vizsgálati fogságot is beszámítva, kettőt már letöltött.

Eleinte, amikor még viszonylag jó volt a hangulat, többen is arra buzdították a szerzőt, hogy udvaroljon Pirkher Angélnak, aki az ilyesfajta próbálkozásokat nem szokta zokni venni. Angéla nem az a sértődős fajta. Angéla hűségese természetű – így értesült a szerző –, bár a hűséget igen sajtáságosan értelmezi. Nem akar elválni, meg akarja várni a férjét, viszont addig is mindenkivel lefekszik. „Ha kell, még veled is.”

Közelebről szemügyre véve, ez a nő valamivel csinosabbnak látszott a másíknál, Tüzeskénél. Az alakja mindenképpen jobb volt. Kár, hogy a haja lilás árnyalatúra volt festve, és az egyik hüvelykujján fehér kötést viselt, mely ráadásul el is volt piszkolódva egy kevésbé. Különben is, addigra már úgy utálták a színészek a szerzőt a darabjával együtt, hogy ő is inkább a Mount Everestet mászta volna meg, mint a síttré vágott ipari alpinista feleségét.

„Látjátok, milyen boldogok az elitéltek hozzátartozói?”

A szerző nem érezte egészen igazságosnak, hogy órá haragszanak, nem pedig a rendezőre, noha kétségkívül Bársonyon múlt, hogy nem haladnak a próbák. Ezzel maguk a színészek is tisztában voltak. De Bársonyt szerették. Sőt, olyasféle babonás tiszteletet tanúsítottak iránta, amilyennel az indiánok vehették körül törzsük legöregebbik varázslóját.

A varázsló már nagyon öreg, már nem tud varázsolni; de hátha csoda történik! Hátha egy szép napon azt vesszük észre, hogy visszatérnek a jó szellemek is, meg az erő is!

Még az is lehet, hogy a varázsló csak színleli a tehetetlenséget, az erőtlenséget. Lehet, hogy csak próbára teszi a törzs tagjainak hűségét; és aztán egyik pillanatról a másikra ismét megmutatkozik lenyűgöző varázstudománya! Öreg varázsló nem vén varázsló!

Ebben és ehhez hasonló dolgokban bizakodtak a szerencsétlen színészek, akiket kihagytak az operettből, mert vagy az énekhangjuk, vagy a külsejük nem bizonyult eléggé tetszetősnek, de valahogy mégiscsak foglalkoztatni kellett őket.

HD-képes mobillal villant a Samsung Barcelonában

Samsung Omnia HD (I8910)

Még tavaly szeptemberben vendégeskedett a nonstop MOBIL csapatánál a koreai gyártó Windows Mobile alapú készüléke, amelyre a mobilok világában kevésbé otthonosan mozgó is emlékezhetnek – tekintve, hogy meglehetősen nagy reklámozást csaptak körülötte. Ez érthető is volt, ugyanis a mobilszolgáltatók (és persze gyártók) ezt az okostelefont küldték csatába az iPhone 3G ellen – több-kevesebb sikerrel.

A most bejelentett Omnia HD több hardverelemében különbözik elődjétől, de kezdjük a szoftverrel: a gyártó az operációs rendszert Windows Mobile-ról S60-ra cserélte, így a kínálatukban ez az első, teljes érintőképernyővel felszerelt Symbianos okostelefon.

A kijelző is változott: a régi készüléken 3,2 col átmérőjű, 240x320 pixeles felbontású volt a panel, és 256 ezer színárnyalatot tudott megjeleníteni, ezzel szemben a HD-nél ezek a paraméterek 3,7 col / 360x640 pixel / 16 millió szín. Ezenkívül a képernyő AMOLED típusú lett, így még ha nem is lenne magasabb a felbontása, úgy is kontrasztosabb képet produkálna elődjénél. A beépített gyorsulásmérőnek köszönhetően a telefon vízszintes térbeli helyzetének megfelelően fordul a kijelző tartalma is.

A kamera is kicserélődött: a régi 5 megapixelet lecserélték egy 8 megapixeles darabra, amely szintén autofókuszos, a LED-es vaku viszont maradt a régi. A konkurens modellekhez igazodva a kamera szoftvere képes az arcfelismerésre, azaz beállítható, hogy csak akkor exponáljon, ha a fotós modellje belemosolyog a lencsébe.

Videó készítésekor is képes villantani az új Omnia. Alkalmos HD 720p (1280x720 pixeles) felbontású mozgókép rögzítésére, 25 képkocka/másodperc sebességgel. Ráadásul az operációs rendszerben helyet kapott videoszerkesztő alkalmazásnak hála, a felvételek megvághatóak, vagy akár felirattal is el lehet látni őket. A DLNA-kimenetnek köszönhető-

en a végleges felvételek akár külső kijelzőn is megjeleníthetőek.

Több lényeges változást nem hajtottak végre: a készülék maradt négy-sávós, támogatja a 3G/HSUPA/HSDPA, Bluetooth 2.1 és Wi-Fi szabványokat, képes DivX/XVID/WMV/H.263/H.264 kódolású videókat lejátszani. Az Omnia HD A-GPS segítségével alkalmas helymeghatározásra, az RDS-es FM-rádióval pedig lehetőség nyílik a kedvenc rádióadó hallgatására, ráadásul iránytű is került a gépházba.

Az elődjéhez hasonlóan ez is 8 és 16 gigabájtos háttértárral lesz elérhető, amelyet microSD kártya segítségével akár még 32 gigával is bővíthet a tulajdonos.

Samsung UltraTouch (S8300)

Az Omnia HD-nél alacsonyabb árfekvésű, TouchWiz felülettel ellátott okostelefon várhatóan nagy népszerűségnek fog örvendeni a vásárlók körében, tekintve véve, hogy tulajdonságai alapján képes szinte minden, okostelefontól elvárható igényt kielégíteni.

A készülék GSM / GPRS / EDGE 850/900/1800/1900 MHz-es tartományokban működik, rendelkezik 3G/HSDPA/UMTS és Bluetooth 2.1 támogatással, azonban a Wi-Fi

sajnos kimaradt.

Az érintőkijelző 2,8 col átmérőjű, 240x400 pixel felbontású AMOLED, 16 millió színárnyalatot képes megjeleníteni. A kamera 8 megapixeles, autofókuszos, két LED-del kiegészítve, az A-GPS segítségével a fotókat képes geotagekkel is ellátni. Videót 640x480-as felbontásban képes rögzíteni, maximum 30 FPS-es sebességgel.

Az S8300 80 megabájttal telefonmemóriával rendelkezik, amelyet legfeljebb 16 gigabájttal

Megmutatta magát az érintőkijelzős Omnia HD és Ultra Touch, illetve hivatalos lett a szintén érintőképernyős, a zene szerelmeseinek szánt Beat DJ és Beat Disc is.

microSD-kártyával lehet bővíteni. Kiegészítették még RDS-es FM-rádióval is, de aki ehelyett videózni szeretne, megteheti: a készülék elbánci ugyanazokkal a formátumokkal, amelyekkel az Omnia HD.

Samsung BEAT DJ (M7600) és BEAT Disc (M6710)

A zene szerelmeseinek tervezte a cég a Beat sorozatot: ezt alátámasztó mindkét készülék képes virtuális 5.1-es hangzás létrehozására, ráadásul a DJ-vel szabadon lehet scratch-elni a lejátszás alatt lévő dalt.

Mindkét készülék négy-sávós, támogatják a 7,2 megabites HSDPA szabványt, illetve Bluetooth 2.1 segítségével is képesek kommunikálni.

Az érintőkijelzők specifikációja kissé eltér: bár mindkettő esetében 240x400 pixeles a felbontás és 16 millió színárnyalatot képesek megjeleníteni, a DJ képernyője 2,8 col, míg a Disc-é 2,6 col átmérőjű.

Mindkét modellben 3 megapixeles kamera kapott helyet, azonban a DJ rendelkezik A-GPS-szel is, így a fotókat képes geotagekkel is ellátni. Videót rögzíteni mindkettő maximum VGA felbontásban tud, 15 képkocka/mp sebességgel. A DJ 80 megabájttal telefonmemóriával rendelkezik, a Disc csak 50-nel gazdálkodhat, azonban mindkét modellt maximum 16 gigabájttal microSD kártyával lehet bővíteni.

A készülékekben helyet kapott egy nem mindennapi funkció is: nemcsak hallgatni lehet az RDS-el is ellátott FM-rádió segítségével az adást, hanem a rögzítésére is lehetőség nyílik.

KOS

Tele vagy energiával, és még arra is képes vagy, hogy környezetet aktivításra serkentsd. Persze nem csoda, hogy nem szereted a magányos semmittevést, de még a magányos munkálkodást sem. Sokkal inkább az a célod, hogy csapatot gyűjts magad köré, és hogy szellemi motorja legyél valamilyen közös munkának.

BIKA

Egy régi ismerősöddel futhatsz össze. Lehet, hogy most jössz rá, hogy elhamarkodottan ítélted meg őt, de ne aggódj, talán még jóvá teheted a hibádat. Ne félj az új dolgoktól. Vegyél mindent könnyedén, engedd el magad! Ha tanácsot kérnek tőled, lehetőleg ne légy fukar!

IKREK

Ezen a héten minden téren megmutatkozik a kedvességed. Még a köszönésed is barátságosabban cseng a többiekénél. Az is lehet, hogy utaznod kell, de az út mindenképpen élményekben gazdag lesz. A körülmények azonban elég lelombozóan alakulhatnak. Persze hamar egyenesbe kerülsz, de ehhez ne szégyellj szívességet kérni a barátaitól, ismerőseidtől.

RÁK

Viselkedj és dönts józanul, mutasd meg, hogy te megbízható, kiegyensúlyozott vagy. Ha valakinek szívességet teszel, ne várj érte köszönetet. Bármivel is próbálják honorálni a segítségedet, ne fogadj el semmit. Úgyszintén a döntéseidet se kapkodd el, bármivel is kapcsolatosak. Pletykák, titkok keringenek a levegőben, és a te füledbe is eljutnak. Hagyd figyelmen kívül a témát.

OROSZLÁN

Hozd ki a lehető legtöbbet a csillagok kedvező állásából! Hirtelen és váratlanul lángra lobbanthatja a szívedet egy régi ismerősöd. A fellegekben jársz, ezért nem érdemes palástolni az érzelmeidet, légy őszinte az illetővel. Tervezzetek közös programot! Kerüld viszont azok társaságát, akiről úgy érzed, hogy kétszínűen viselkednek veled.

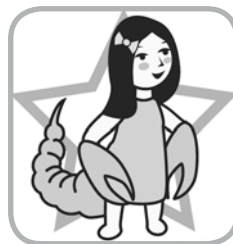
SZŰZ

Szinte sugárol a boldogságtól, a szerelem a személyiségeden keresztül is meglátszik, megmutatkozik. Mindenkit jókedvre derítesz, így sokan keresik a társaságodat. Ennek hatására most nagy népszerűségnek örvendesz. Hagyd, hogy vigyen magával az ár. Ha az egyik meghíváshoz nem nagyon fűlik a fogad, azt nyugodtan mond le. Töltsd idődet olvasással, zenehallgatással, jöjj egyenesbe önmagaddal.

MÉRLEG

Légy türelmes, és gondolkodj józanul. Tárgítsd a nézőpontodat, mert ebből sokat profitálhatsz. Figyelj oda, mások mit mondanak, a rejtett jelentéseket is jól érzékelheted. Ha mások ígéretében bízol, nagyon csalódott és kiábrándult leszel. Most csak saját magadra számíthatsz.

SKORPIÓ

Kirándulásra, utazásra kimondottan kedvező ez a hét. Élvezd az életet, kapcsolódj ki egy kicsit. Az otthoni problémáidat most hagyd figyelmen kívül. Temperamentumosan viselkedhetsz a csillagok állásából kifolyólag. Ha hajlamos vagy megfutamodni a problémák előtt, akkor most pont azt teszed.

NYILAS

Teljesítsd a maximumot, mutasd meg, hogy rád lehet számítani. Esténként menj társaságba, élvezd a népszerűségedet és azt, hogy mindenki szeret. Beszéljess, hiszen eszmecsere közben sok mindent tanulhatsz. A tanácsokat nem elég, ha csak megfogadod, feltétlenül alkalmazd is őket az életedben.

BAK

Fontos döntéseidet hozd meg végre, de ne siess el semmit. Ezen a héten meglehetősen impulzív vagy. Javaslataid szeszélyesek. Látszik, hogy nem vagy tisztában azzal, mit is akarsz valójában. Ezt dönts el mihamarabb, és közöld a környezeteddel is. Büszke vagy a megjelenésedre, kinézetedre, arra, ahogy hatni tudsz másokra. Ez persze mind szép, de te sem vagy tökéletes, ahogy persze senki sem az.

VÍZÖNTŐ

Csalódások és gondok köszönhetnek be a héten, de azért próbálj kikapcsolódni. Kellően incidensekben lehet részed, amiket a hátad közepére sem kívánsz. Arra figyelj, hogy ne ítélkezz elhamarkodottan, kerüld a hirtelen döntéseket. Lazíts és gondolkodj józanul. Mutasd ki az érzéseidet, nyíltan mond el problémádat, így számos veszekedésnek szabsz gátat.

HALAK

Egy esetleges kirándulás kapcsán sok szép élményben lehet részed. A legjobb barátodat nehéz meggyőzni. Ne veszítsd el a türelmedet, hozz fel józan érveket, és ha nem jutsz eredményre, hagyd ott az illetőt. De tartsd szem előtt az ő érdekeit is. Valaki segíthet neked. Légy hálás, ne palástold az érzelmeidet, de ne érezd magad elkötelezve sem!

Esküvő a kocsmában

Gretna Green skót falu egy évszázadon át a házasulandók zárandokhelye volt. Egykori kocsmárosa, Joseph Paisley a maga főzte pálinka mellett villámesküvőt is kínált vendégeinek. A „zöldellő rét” házasságkötési üzlete különösen 1754 után virágzott fel, amikor Angliában keményen megszigorították a házasságkötés feltételeit. Skóciára azonban az angol törvények nem vonatkoztak, itt az ősi jog szerint a házasság érvényességéhez nem kellett egyéb, minthogy a két fél tanúk előtt kijelentse egybekelési szándékát. Paisley fogadós azonnal közhírré tette, hogy ő méltányos díj ellenében hajlandó tisztelt angol vendégeit összeadni. Az egyház beperelte az élelmes gazdát, ám a bíróság a nála kötött házasságokat érvényesnek nyilvánította. E pernél pompásabb reklámot álmodni sem lehetett volna. 1811 és 1847 között a kocsmában 7744 személyt adtak össze. Az esketés árát ránézésre állapították meg. Ha a házasulandó neve előkelően hangzott, alaposan felverték az árát. Az esküvő csak akkor maradt el, ha a vőlegény körözött személy volt, vagy ha a lány anyja idegösszeomlást kapott. A sok lányszöktetési botrány végül is annyira felbolygatta a közvéleményt, hogy 1856-ban újraszabályozták a skót házasságjogot is. Ettől kezdve a házasságkötés feltételévé tették, hogy a házasulandóknak legalább három hetet Skóciában kell tölteniük.

Édes falatok

Atészta és a cukrászsütemények fogyasztása társadalmi különbségeket is kifejez. A népi-paraszti étrendben a kifőtt és édesített tészta szinte az egyedüli ilyen csemege. A városi, polgári háztartásokban ellenben – a tészta mellett – a többfogatásos menü elmaradhatatlan részét alkotják a sütemények.

Az édesség gyakori és szertartásszerű fogyasztása városi jelenség, amely a 19–20. század fordulójától hódít. Az édes tésztákat a polgári konyha is hasznosítja, sőt továbbfejleszti az ízesített paraszti öregtészta hagyományát. A gyúrt tészták (diós, mákos, almás), a stíriai metélt, a pozsonyi kocka, a máglyarakás, a mákos guba éppúgy kedvelt étel e korban, mint a túróval vagy lekvárral töltött derele vagy a szilvás, lekváros, barackos gombóc. Ismertté válik a rétes, valamint a palacsinta. A paraszti és a polgári konyha közt a különbség csupán annyi, hogy a rétest többféle változatban is készítették, almával, mákkal, dióval, túróval vagy cseresznyével töltötték meg.

A palacsintáknál ennél is nagyobb a választék: a lángoló, a rakott, a csúsztatott (francia) és a többi különleges palacsinta jóvoltából. A fánkok, morzsák (például a császármorzsó) és a szintén zsírban sült édes tészták mellett a városi háztartá-

Kürtőskalács

Aranygaluska

sokban a házi sütemények ugyancsak közkedveltek. Közülük legfontosabb a sokféle változatban elkészített gyümölcslepény vagy az élesztős (kelt), a leveles vajjas, a hájas és a piskótatészta, valamint a sokféle pite, a női szeszély, a Rákóczi túros, a bukta, a rácsos tészta. A kalács nem hiányzik a polgárság ünnepi étrendjéből, a kuglóf pedig elengedhetetlen a zsúrok és vendégségek asztali kínálatából. Az erdélyi konyhából átszármazott kürtőskalács, végül az aranygaluska és a darázs-fészek említhető még az édességek bő választékából.

A cukrászsütemények divatja összefüggött a torta kultuszával, ami kizárólag a városi és a polgári étrend tartozéka.

Az öröklét őrei

Csin Si Huang-ti császárnak, aki i. e. 221-ben először egyesítette Kínát, a halhatatlanság volt a gyengéje. Amint elfoglalta trónját, gigászi síremléket terveztetett magának. Bár az építkezés negyven esztendő telt igénybe, és több mint hétszáz ezer kényszermunkás dolgozott rajta, mégsem készült el teljesen az uralkodó haláláig. A Lishan hegy lábánál fekvő föld alatti sírkamrát – hosszúsága 350, szélessége 345, magassága 76 méter – egy valódi palotaegyüttes mintájára alakították ki. A mennyezetre csillagképeket festettek, Kína vizeit a paloták körül higanyból alkották meg, gépezet tartotta folytonos mozgásban, az uralkodó örök nyugalma pedig tízezer, égetett cserépből készített katona őrizte. A harcosok átlagosan 180 centiméter magasak, s igen élhetőek. Modelljeik a császár hadseregéből kerültek ki, így minden agyagvitéz egyéni arcvonással büszkélkedhet. A világörökség listáján szereplő helyszínen a katonákkal együtt ötvézezer sírlelet is előkerült, többek között bronzból készült lovak és kocsik. Különlegességük, hogy nem tömör öntvények, hanem igen precíz kivitelezésű alkatrészekből állnak, díszítésük pedig aranyból és ezüstsől van.

A föld alatti palotával a császár biztosítani akarta örök hatalmát, ám három évvel a halála után egy parasztfelkelés megdöntötte a Csin-dinasztiát.

A legszebb szót keresték

Anyák napi köszöntés Újvidéken

A Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület április 29-én székházában rendezett anyák napi ünnepséget. Műkedvelő csoportok tagjai és vendégszereplő diákok alkalmi műsorszámokban köszönettel és hálával adóztak a meghívott édesanyáknak és nagymamáknak a mindennapi fáradozásukért. A fellépők együtt keresték a legszebb köszöntő szót, a szeretet jegyében.

Az egyesület legfiatalabb szereplői, a Játsház tagjai kis színpadi előadást varázsoltak Radó Lili Anyák napja című költeménye nyomán. Köszöntőjük így hangzott: „Az anyukáknak senki sem kívánhat szebbet, jobbat, mint én!” Énekszót fűztek a verscsoportba, miközben a színen bemutatták a Fehér liliomszál című közjátékot. Velük volt a csoportvezető, Vajda Éva óvónő.

Patarica Horváth Anna osztálytanító kis tanítványai, az újvidéki Nikola Tesla iskola harmadikos tanulói is szerepeltek. Versfűzések közül többek között felcsendült a következő költői részlet:

*Úgy repültem, mint a madár!
pedig szárnyam sincsen.
Virágot is hoztam Neked!
Pedig kertem sincsen.
A szeretet az én szárnyam,
Szívem az én kertem.
Anyák napján köszöntelek,
Édesanyám, lelkem!*

A szavaltokban gyermeki töprengés is rejtett:

*Jön az anyák napja, jaj mit is csináljak?
Mivel kedveskedjek édesanyámnak?*

S jött az ötlet:

Vers és virág mellé el is mosogatok.

Ladistry Melinda szakvezető rendezésében a kultúregyesület irodalmi szakcsop-

ortja színpadi játék által szólaltatta meg a születését váró gyermeket a 9 hónapon át vezetett naplójából, a Hahó, megérkeztem! című monológból. A csöppnyi emberke már a világrajövele előtt együtt élt édesanyjával, akiről így vallott:

Anyu azért is a legjobb, mert az én anyum.

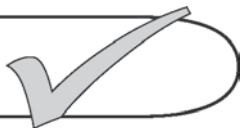
A hangulatos műsoros esten mind az iskoláskor előtti gyerekek, mind a kis- és nagydiákok élvezték szerepüket, általa a saját énüket is alakították, megjelenítették.

Az ünnepséget a legjobb édesanyát megőrkítő rajzkiállítás gazdagította. A kis képzőművészek, kiállítók voltak: Barcal Teodóra és Viktor, Kálóci Amália, Kelemen Tímea és Ladistry Nóra a Játsházából; a Nikola Tesla iskola diákjai: Baller Dániel, Német Róbert, Ördög Dániel, Szekeres Tibor (első osztályosok); Baller Anita, Burka Teodóra, Cibula Árpád, Gombár Krisztina, Mozetity Adrián, Szabadi Baranyi László és Vastag Violetta (harmadikosok). Alkotásaik a művelődési ház kistermét díszítették, az édesanyának szánt ajándékként.

A szereplők, a rajzkiállítók, a látogatók, felnőttek és gyereke számára egyaránt emlékezetes marad a hagyományos rendezvény, a szép ünnep.

Berényi Ilona

Mit tartogat számodra a jövő?

1. Tíz vagy annál kevesebb szóban össze tudom foglalni, hogy mit akarok az élettől.

1. Mindig 2. Néha 3. Soha

2. Pontosan tudom, hogy mennyi pénzt szeretnék szerezni.

1. Mindig 2. Néha 3. Soha

3. Célok helyett rögeszmém vannak.

1. Mindig 2. Néha 3. Soha

4. Biztosan tudom, hogy milyen emberekben és nézetekben hiszek.

1. Mindig 2. Néha 3. Soha

5. A céljaim összhangban állnak az elveimmel.

1. Mindig 2. Néha 3. Soha

6. Biztos vagyok benne, hogy elvárásaimat a jövőben meg fogom valósítani.

1. Mindig 2. Néha 3. Soha

7. Csak pozitívan gondolok magamra és a céljaimra.

1. Mindig 2. Néha 3. Soha

8. Úgy gondolom, hogy az általános műveltségem tárháza nem annyira fontos anyagi boldogulásom érdekében, mint az a néhány terület, amelyen különösen jártas vagyok.

1. Mindig 2. Néha 3. Soha

9. Minden napom bizonyos hányadát azzal töltöm, hogy arról álmodozom, milyen is lehetne az életem.

1. Mindig 2. Néha 3. Soha

10. Egy problémához többféle lehetséges megoldást is szoktam találni.

1. Mindig 2. Néha 3. Soha

11. A tetteim összhangban állnak az elveimmel.

1. Mindig 2. Néha 3. Soha

12. Ötleteimet mindig kipróbálom megbízható barátok egy csoportjának körében.

1. Mindig 2. Néha 3. Soha

13. Gyorsan döntök.

1. Mindig 2. Néha 3. Soha

14. Sok időmbe telik, hogy egy döntést visszavonjak vagy módosítsak.

1. Mindig 2. Néha 3. Soha

15. Ha a fejembe vettem egy célt, semmi sem téríthet el tőle.

1. Mindig 2. Néha 3. Soha

16. Sikerral használom megérzéseimet.

1. Mindig 2. Néha 3. Soha

Az, hogy mit tartogat számunkra a jövő, nemcsak a horoszkópunkon múlik, hanem a lelkünkön, hozzáállásunkon is. Hogy megtudd mennyire vagy közel terveid megvalósulásához, vizsgáld meg saját előfeltevéseid! Töltsd ki az alábbi tesztet!

Értékelés

Minden „mindig” válaszáért egy pont, minden „néha” válaszáért két pont, és minden „soha” válaszáért három pont adható.

16 és 26 pont között: Gratulálunk! A legjobb úton vagy afelé, hogy megszerezd mindazt a gazdagságot, lelki értelemben is, amire vágysz. Ez a kategória azt jelzi, hogy többségében már ismered azokat a módszereket és elveket, amelyek eredményessé tesznek az életben és alkalmazod is. Folytasd tovább ezt a remek munkát, és készülj fel arra, hogy mindent megszerezhetsz.

27 és 37 pont között: Az emberek túlnyomó többsége eredetileg ebbe a kategóriába sorolható. Úgy tűnik, te ösztönösen megteszed azt, ami a nagy sikerek eléréséhez szükséges – legalábbis időnként. Próbáld meg tudatosítani az ösztönös módszereid és konkrét mederbe terelni őket. Igyekezz konkrétan rájönni arra, hogy mit kell tenned sikereid érdekében, és hogy hogyan alkalmazhatnád ezeket az elveket következetesen.

38 és 48 pont között: Nehéz munka vár rád. De ne aggódj. Ha nem éreznél vágyat a sikerre és a gazdagságra, akkor nem töltötted volna ki a tesztet – és a vágyakozás az a biztos alap, amelyen a siker nyugszik. Lehetséges, hogy neked egy kicsit hosszabb ideig tart majd elsajátítani az alapelveket, de képes leszel rá. Tehát munkára fel! Kezdj bele minél hamarabb az önfejlesztésbe.

„Kedves Bizalmas sorok!!!

Tizennégy éves lány vagyok, aki imád bulizni, szórakozni, haverokkal lófrálni!!!! Ám adódott egy kis gondom, mivel hogy nem vagyok nagyon fejlett (mellekre), ezért nem akar velem járni egy fiú sem!!!

Mit tegyek? Kérek segíts!!!

Válasz:

Kedves PUSZIKA!

Egyet le kell tisztáznod magaddal, a fiúk nem a mellbőség miatt akarnak járni a lányokkal. Ha ilyen fiúra futsz rá, akkor ez nem érdemi meg, hogy rá pocsköld a nagyon értékes és drága érzelmeidet. Az is meg kellene egy kicsit, hogy vizsgáljon, hogy sokan vannak a fiúk, férfiak között, akik a lapos lányokra buknak, és nem kívánatosak nekik a nagymellűek. Ha nem így lenne, akkor bizony sokkal kevesebben lennének ezen a világon. Érdekes tény, hogy sokan vannak a „laposak” és kismellűek között, akik, amikor gyermeket szültek, egyáltalán nem éhezett a csecsemőjük, sőt, más kisbabáknak is jutott belőle. Míg vannak olyan nagymellű nők, akiknek gondjuk volt csecsemőjük tejellátásával. Amit megtehetsz, az az, hogy körül nézel a családod nőtagjai között, hogy ki milyen testalkattal és mellbőséggel éli napjait. Amilyen az övéké, hasonló lesz a tiéd is. És tornázz rendszeresen, hogy szép testtartásod legyen, hogy az, amivel megáldott a sors és a természet, még jobban nézzen ki rajtad. Mivel a természet dolgába nem jó beleavatkozni, vedd elő a divatszakma trükkjeit! Beszélj meg édesanyáddal, hogy a női fehérmemű-szaküzletben olyan melltartó után nézzetek, amelyben a mellek dúsabbnak néznek ki. Ha felnőtt korodban (miután nagykorú lettél!) is elégedetlen leszel önmagaddal és a mellbőségeddel, plasztikai sebészhez fordulhatsz segítségért, ami persze igen költséges lehet. De addigra biztos, hogy találkozol olyan fiúval, aki olyannak szeret majd téged, amilyen vagy, és te is megtapasztalod, hogy a mellbőség nem fontos a boldogsághoz és az étellel való elégedettség érzéséhez.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves vagyok és boldogtalan. Lassan már egy hónapja, hogy gondom van az olvasással, és sokszor emiatt nem tudok tanulni. Leromlottak a jegyeim is. A gondom az, hogy az apró betűk a papíron elmosódnak. Senkinek sem mondtam el, még a legjobb barátomnak sem. Félek, hogy szemüveget kell majd hordanom, és azt nagyon nem szeretném. Nem szeretnék én is azok közé tartozni, akiket piszkálnak a szemüvege miatt, mert nálunk az osztályban ezt csinálták, amikor az egyik lány szemüveggel jelent meg. Az ilyen dolgokra is lehet lencsét hordani, ami nem látszik, senki sem tudja, hogy van?! Kérek, adj tanácsot, mit tegyek?!

Válasz:

Kedves Ralfi!

Sajnos nem kerülheted el a szemész szakorvoshoz való kirándulást. Csak ő tudja megmondani, hogy neked milyen látásjavító eszközre van szükséged. Ettől nem kell félni, hisz a világon sok ezer ember hord szemüveget. Szébbnél szébbek vannak. Én nem vagyok ennek a területnek a szakértője, de saját tapasztalatból mondom, mert én is szemüveges vagyok nagyon régóta. Minél előbb, már holnap jelentkeztek a szüleiddel a szemorvosnál, aki megvizsgál, megállapítja a dioptriádat, hogy kell-e szemüveg, és veled megbeszélheted, hogy hordhatsz-e egyáltalán lencsét, és melyik lencse a megfelelő a számodra. Manapság sokfajta van. De az sem lesz majd gond, ha csak olvasásra kell használnod a szemüveget, ilyen estekre is szébbnél szébb kereteket készítenek, sokszor a legmenőbb divattervezők. Tehát, irány a szemorvos!

PUSZIKA”

Ralfi”

„Kedves Bori Mária!

Lehet, hogy most nagy butaságot kérdezek, de nagyon aggódok. Tizenhárom éves vagyok és egy kis településen élek. Azok közé tartozom, akiknek nincs otthon sem számítógépe, sem mobiltelefonja. Persze a gondom nem ezzel kapcsolatos. Egészen más. Három hónappal ezelőtt megkaptam a menstruációm. A harmadik napon, furcsán éreztem magam, és elkezdtem simogatni magam ott lenn, és nagyon jól éreztem magam. A gondom az, hogy azóta nem volt újra menstruációm. Lehetséges, hogy terhes maradtam. A barátnőm szerint megtörténhet. Van, hogy fájdigál a hasam, meg olyan dagadtak érzem magam, és akkor kezdek örülni, hogy megkapom, de semmi nem lesz belőle. Mit tegyek? Adjon tanácsot! Kérem segítsen!

Bibi”

Válasz:

Kedves Bibi!

Ne izgulj! Biztos, hogy nem vagy terhes, mert ahhoz bizony egy másik nemű egyénre is szükség van, meg a spermákra is, amikkel neked még biztosan nem volt dolgod. Magával az önkielégítéssel nem lehet teherbe esni. Ami biztos még, hogy a gondjaid más okból erednek. Tudnod kell, hogy eleinte, miután a lányok megkapják az első havi vérzésüket, néhány évig (kb. 5), rendszertelen tud lenni, egészen addig, amíg be nem áll, és be nem érik teljesen a szervezet. A ciklusok is különböző hosszúságúak lehetnek. Van, aki kb. 42 napra kapja meg, van, akinek rövidebb, 28 napos ciklusa van. Sőt, van, amikor kimarad egy-két hónap is. Szerintem, nálad még nincs ok aggodásra, a pontos választ azonban veled kapcsolatosan csak a nőgyógyász szakorvos adhatja meg, miután megvizsgált.

„Kedves Bori Mária!

Nemrégiben az egész osztályom megszökött hittanóráról. Én sokáig gondolkodtam, hogy velük menjek-e, mert szeretem a hittanárnőt, de a végén én is az osztállyal tartottam. Utána persze nagyon megmosta az oszi a fejünket. Jól tettem, hogy én is velük tartottam? Legközelebb mit tegyek? Menjek vagy maradjak?

Panni”

Válasz:

Kedves Panni!

Nehéz dolog, ilyen helyzetben eldönteni, mi is az igazán jó, menni vagy maradni. Ha mindent megtettél, hogy rábeszélj a társaidat, hogy inkább maradjanak ott az órán, de az osztály úgy dönt, hogy mégis szököttök, akkor te is menjél velük. Ne legyél te az áruló a szemükben, még akkor sem, ha te készültél, elégedett vagy az óra minőségével, és szereted a tanárt, akitől az osztály ellóg. De feltétlenül mondd el nekik az ellenérveid, hogy miért érdemes maradni az órán. Amit az iskolai óráról való szökésről tudnod kell, az az, hogy nem oldja meg a problémát, ami miatt leléptek, inkább csak megnöveli. Azzal, hogy megszöktetek, biztos hogy megszegtetek az iskolai Házirendet és viselkedési szabályokat. És ezért számolnotok kell a következményekkel. Főleg arra vigyázz, vigyázzatok, hogy az óráról való lógás ne váljon általános, problémamegoldó viselkedéssé, sem egyénenként, sem az osztálynál. Azok között, akik így próbálják, próbálták megoldani a problémájukat, sokan vannak és voltak azok, akik végleg kimaradtak az iskolából.

Játék a fiamnak

Akisfiam idestova másfél éves lesz, hallatlan, milyen aranyos kölyök, igazán nem azért mondom, mert az enyém, mások is azt mondják, például a feleségem.

Szóval elmentem játékokat venni a József körútra, mint egy apa, és megálltam a kirakat előtt szemlét tartani. Igen, igen, ezt a paprikajancsit mindenesetre, aminek meg kell nyomin a mellét, mire tapsol. Miért is akarom ezt mindenesetre megvenni? Igen, tudom már, mert már régen szeretném tudni, hogy csinálja azt a dolgot, és hogy belül fából van-e vagy vasból – hm, különben a feleségem azt mondta, olyant vegyek, amit nem lehet könnyen összetörni. Tudom már, egy Richter-kőépítőt veszek, igenis, végre veszek már egy Richter-kőépítőt, nagyszerű játék, a legszebb a világon, micsoda tornyokat lehet belőle építeni!... és a mintafüzet utolsó ábráját még úgyse csináltam meg, mivel az utolsó oldal leszakadt, aztán meg hiányzik a két kék háromszög, a sublót alá esett, és nem lehet kivenni, akarom mondani, persze, az régen volt, nem most. Hohó, veszek egy ilyen pörgőcsigát, nagyszerű, hogy fog örülni a fiú, olyat, amelyiket spárgával kell pörgetni, és közben zúg is. Hát még mit veszek, veszek egy ilyen trombitát, végre mégis hozzájutottam, akarom mondani, végre mégis hozzájut a kisfiam.

Na, itt vannak a játékok, a Marika mindjárt vegye ki a Fiúnak, és a Fiú szép rendben játsszon kint a szobájában, és a papát hagyjátok dogozni, mivel a papának írni kell, és most nem ér rá.

A papa ír... igenis, a papa egy komoly, nagy férfi, aki cigarettázva ül az íróasztal előtt, és súlyos gondjai vannak és ír. A Fiú pedig egy kisfiú. Na, mi az odakint, micsoda visítás? Hát nem hagytok dolgozni? Édes fiam, menjen ki és szóljon a Marikának, hogy ne visítson ez a gyerek.

Hallatlan, hogy nem hagyjátok dolgozni az embert, kénytelen az ember felkelni az íróasztal mellől és kijönni ide, hát mi van itt, miért nem hagytok dolgozni?

Dehogy vagytok csendben, olyan lármát csináltok, hogy a harmadik szobában is meghallom. Hát mi van itt? Persze, a gyerek visít, mert nem adjátok neki a pörgőcsigát, amit vettem.

Na ugye, látod, mindjárt elhallgat, ha odaadom neki. Látod, Fiú, ez a pörgőcsiga, ezt vette neked a papa. Ugye, gyönyörű?

Jaj, de ügyetlen a Fiú, azt nem kell szájba venni, Gabi hallod? Hanem így ni... így meg kell fogni, látod, majd a papa megmutatja neked.

Látod, Fiú, így két ujjal meg kell fogni alul... így, ügyesen... aztán rá kell csavarni a spárgát, aztán hirtelen megrántom, hopp! – és most gyorsan letesszük a földre, látod, milyen gyönyörűen pörög... – na vigyázz, ne nyúlj hozzá, te csacsi, hiszen akkor megáll... Mész el innen? Hozzá ne nyúlj! Hallatlan ez a gyerek... elrontja a dogot, pedig mily szépen pörögött.

Na várj, édes kisfiam, így nem lehet, majd a papa megmutatja neked, hogy hogyan kell... na, add ide szépen a papának, na, ereszd el... hiszen te nem tudod pörgetni... na, nem eresztetted el? na, add ide... ejnye, te kis komisz... hát add ide a papának, hadd mutassa meg... ejnye, mindjárt dádat ütök a kezedre...

Ugyan ne mondjon ilyet, édes fiam, hogy én kitéptem a kezéből, és azért visít... dehogy téptem ki, csak megakarom mutatni neki, hogy hogyan kell pörgetni. Hiszen magától nem tudja, láthatja. Na, Fiú! Ne visíts! Nézz ide szépen, a papa milyen gyönyörű-

en tudja pörgetni... látod, így két ujj közé fogom, aztán rácsavarom a spárgát, aztán hirtelen megrántom, aztán leteszem a földre... nézd, de szép, hogy pörög..., milyen hangtanul és sebesen...

Nem mész innen, Fiú! Nézze ezt a komiszt, most meg rá akar lépni... ugyan, vigye odébb innen...

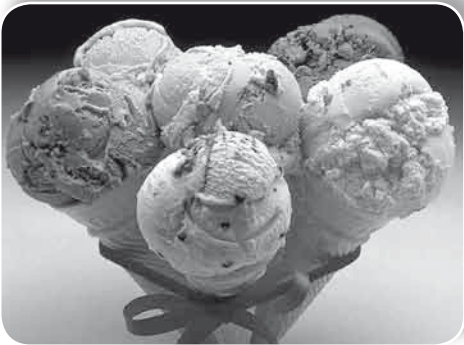
Édes fiam, ne mondjon olyant, hogy ez nem neki való játék! Hát kinek való játék, ha nem neki? Hát ha játék, akkor már neki való, mivel a játékokat a kisfiúknak csinálják, és nem öreg kancellároknak. Hát kinek való, ha nem neki? Talán magának? Vagy nekem? Na látja. Maguk asszonyok mind ilyen logikátlanok. Persze hogy neki való. Sose volt ilyen szép játéka. A legszebb pörgőcsiga, csak jól meg kell pörgetni. Így, két ujj közé kell fogni, így... aztán rácsavarni a spárgát... aztán hirtelen megrántani... aztán gyorsan letenni a földre... jaj, de szépen pörög... jaj, de szép... most nekimegy az asztalábnak... nem... visszafordult... most ingadozni kezd... most tántorog... puff! Megállt. Sebaj, még egyszer fel lehet húzni, biztosan kétszer annyit is tud pörögni, csak gyorsabban kell megrántani a spárgát és erőteljesebben... így... látja? Most sokkal tovább fog pörögni, mibe fogadunk... Látja?...

Hova lett a Fiú? Mit tudom én... Biztosan kiment... átment a másik szobába... vagy a harmadikba... észre se vettem, igazán... talán elunta magát...

Várjon... még ne hozza be... most olyan szépen pörög... az az ügyetlen mindjárt nekimenne és feldöntené... várjon, kíváncsi vagyok, meddig pörög... addig hagyja bent... majd ellesz ő bent is addig... legfeljebb leül, és megírja a cikkemnek a végét.

Karinthy Frigyes

Illusztráció: Jaksics Ferenc

Fagyizzunk együtt!

A gasztronómia kutatói szerint a fagyaltot a kínaiaknak köszönhetjük. Adatok bizonyítják, hogy náluk már öt-ezer évvel ezelőtt fogyasztottak a maihoz hasonló jeges finomságot. A gyártás titka először az ókori Egyiptomba, majd a Római Birodalomba jutott el, ahol Néro császár is készítettett olyan édességet, amely

hó, rózsavíz, méz és gyümölcsök keveréke volt. Végül az egész világon elterjedt.

Magyarországra olasz közvetítéssel jutott el. Mátyás király második felesége, Beatrix kíséretében nemcsak költők, festők, tudósok, hanem szakács- és cukrászmesterek is voltak, akik magukkal hozták az olasz konyha ínycségeinek receptjét is. Kortársak beszámolóiból és a követek leveleiből tudjuk, hogy az uralkodó udvarában készítették fagyaltot is.

Egy brit vizsgálat eredményei szerint a fagyalt fogyasztása közben az ízérzékelés az agyon keresztül érzelmeket hív elő, és így a rokonlelkek könnyen egymásra találhatnak. A csokoládéfagyalt a szenvedélyes és sármos emberek kedvence, s ők a legjobban a karamell és banánfagyalt kedvelőihez vonzódnak. Az eperfagyalt az óvatos, megbízható típusúaknak való, akik a citromfagyai híveivel értik meg leginkább egymást.

Ferde gerinc

Hányszor szólnak rád: Húzd ki magad, ne ülj ilyen görbén! Jogos a figyelmeztetés, hiszen a fiatalon elhanyagolt gerincferdülés később már nehezen korrigálható. Kezelését ajánlatos minél előbb elkezdni. A gerincferdülés tulajdonképpen a gerinc oldalirányú görbülete. Az előre-hátra irányuló görbület a főlegyenesezett járást és a teherhordást teszi lehetővé, tehát nem számít kórosnak. Az oldalirányú elváltozáshoz viszont gyakran a csigolyák elfordulása társul. A gerincferdülés első jele a törzs-kar háromszög aszimmetriája és a két váll szintjének megváltozása. Ilyen esetben jobb minél előbb ortopédiai szakvizsgálatra menni.

Az elhanyagolt gerincferdülés fokozódhat, és a torzulás rögzülhet. Ez akár életre szóló tartási rendellenességet, mozgásszervi panaszokat, súlyos esetben akár légzési zavarokat is okozhat.

A régóta ismert kezelések közül az egyik leghatékonyabb az ún. Schroth-módszer. Ez nemcsak a gerinc oldalirányú görbületét, hanem a csigolyák elfordulását is korrigálja. A módszert különféle tornagyakorlatok alkotják, amelyeket gyógytornász segítségével lehet megtanulni. Javallott az úszás is, amely a gerincoszlop nyújtása és erősítése révén fejti ki pozitív hatását. Gerincferdülés esetén egyedül a súlyemelés kerülendő, egyébként minden olyan sport hasznos, amely karbantartja és megerősíti a hátizmokat.

Nem mindegy tehát, hogy ülsz!

Kosármeccs az életért

A kosárlabda több mint 1500 éve ismert volt már a mai Mexikót benépesítő indián népek között. A játékot állítólag az istenek találták ki, hogy összemérhessék erejüket és ügyességüket. Montezuma, az utolsó aszték uralkodó is kosármeccsel rendezett el egy határviszályt a szomszédos Texcoco városállammal.

A labda tíz centiméter átmérőjű volt, de mivel tömör gumiból készült, egy erőteljes találat komoly sérülést okozhatott a játékosnak, akár meg is ölhetette. A majáknál a mérkőzés hatalmas, 160 méter hosszú és 69 méter széles pályán folyt. A „kosarat”, amely ebben az időben még kőkarika és alig nagyobb a labdánál, több méter magasba építették. A szabályok szinte lehetetlenné tették a játékosok dolgát. A labdát nem volt szabad kézzel, lábbal vagy fejvel továbbítani, csak térddel, nyakkal vagy derékkal, esetleg könyökkel érhetek hozzá. Mivel sokszor még estére sem született találat, alternatív pontozást dolgoztak ki, hogy meg tudják határozni, ki nyert: már az is pontot ért, ha sikerült a pályán kívülre juttatni a labdát. A vesztes csapat kapitányának a fejét vették, a győztes nemesfémet, drágaköveket, szép fiatal nőket kapott ajándékba az uralkodótól. Ha valaki „kosarat dobott”, még a nézők ruháira és ékszereire is igényt tarthatott. A találat láttán a szurkolók futva hagyták el a stadiont, hogy megőrizhessék értékeiket.

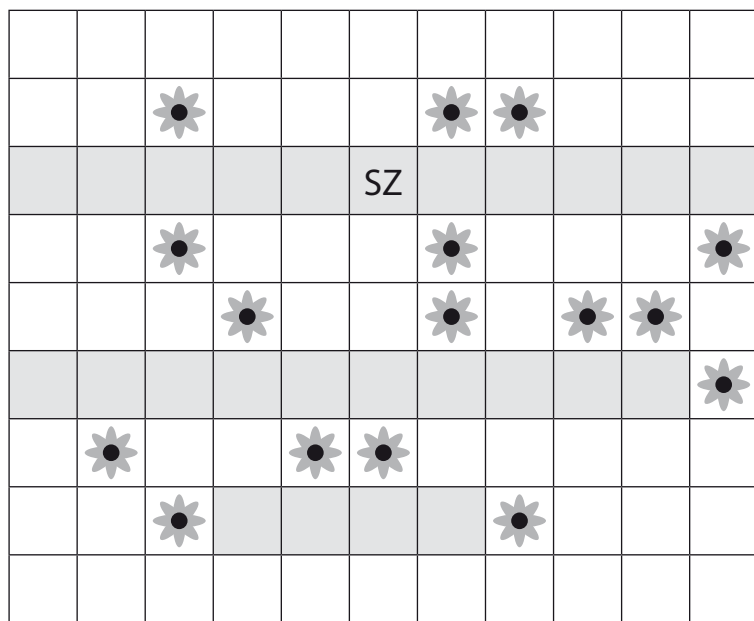
Nárcisz

A kora tavaszi hagymás virágok egyike a nárcisz. Erről a virágról írta Ovidius, római költő, hogy amikor a szépséges görög ifjú, Narcissus visszautasította Ekhó szerelmét, Aphrodité, a szerelem istenasszonya azzal büntette, hogy beleszeretett a saját, forrásvízből visszatükröződő arcába. Az elérhetetlen kép után sóvárgó ifjú virággá változott. Így a nárcisz a beteges önimádat szimbóluma lett. A költők és a népi gyógyászat virága. A középkorban a hagymából és a levelekből készült pépet mézzel keverték össze, ezt tették a csaták hőseinek sebére, gyors gyógyulást remélve.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

A pincértanuló malacsültet szolgál fel a vendégnek.
A főpincér nincs vele megelégedve:

– Legközelebb, ha ilyen ételt tálal, legyen szíves a fülébe kis petrezselymet tenni, a szájába pedig egy almát. Megértette?

– ...

A választ megtudod, ha beírod a megadott szavakat, betűhalmazokat a rácsba.

Kétbetűsek: AP, AT, EL, IÁ, LI, RE, TL, ÚT.

Hárombetűsek: EST, EVA, ÉKE, KEY, OPI, ORA, ÓTT, SNE, STT.

Négybetűsek: ÉRME, ETUS, EVET, INGA, ROLO, SÁSE, ZSÚR.

Ötbetűsek: KONGO, ROVÁS.

Hatbetűsek: APETIT, ETELKE, TISZTÁS.

Kilencbetűs: BÜNTÉNYEK.

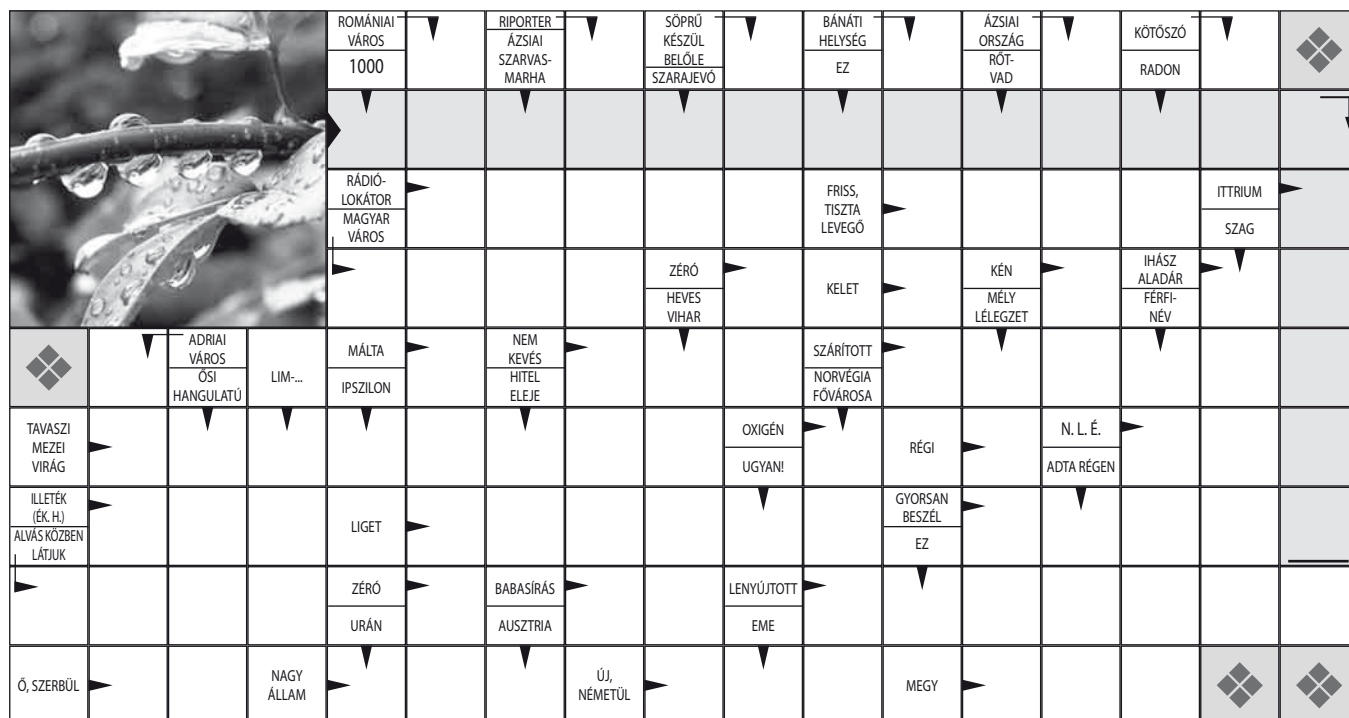
Tizenegy betűs: BEIRATKOZIK, KICSEPEGTET.

Betűrejtvények

Skandináv rejtvény (17.)

Egy szólásmondást kell megfejtenetek. Ilyentájt szinte naponta, olykor naponta többször is hallhatjátok. Főleg olyankor, amikor az emberek az eget kémelve csapadékot várnak.

Afrikai város

				G	ARANY
					ISZAP
				P	KOPOG
			S		OROSZ
					RÓZSA

Afrika legnépesebb városa a Nílus két partján és szigetein fekszik. Hogy mi a neve, megtudod, ha az alábbi szavakat helyes sorrendben berakod a rácsba.

Se eleje, se vége

	Á	R	O		Pótold a hiányzó betűket! A kiemelt oszlopokban A szigeti veszedelem című eposz szerzőjének neve alakul ki.
	É	K	L		
	N	K	Á		
NY	I	L	A		
	G	A	L		
	É	K	E		

Szókereső

A	F	G	I	M	I	R
R	A	Y	G	A	R	A
U	L	A	Y	G	Á	N
Y	K	N	U	Y	L	L
H	A	T	F	A	K	Ó
Ú	É	A	A	R	D	Z
Z	Í	T	T	A	P	S

ADÓ	GYALU	KLÁRI
AGYAR	GYANTA	MAGYAR
ANYA	GYUFA	SZÓL
FAKÓ	HAT	TAPS
FALKA	HÉT	TÍZ
GIMI	HÚZ	

A fenti szavakat mind megtalálhatod, méghozzá nyolc irányban: balról jobbra, jobbról balra, fentről lefelé, lentől felfelé, valamint az átlók irányában olvasva. A megmaradt betűkből egy 19. századi magyar költő nevét kell kapnod.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Közmondás

N	T	M	I	K	I	V	E
A	R	G	Y	T	Ú	A	T

A felszabdalt betűnégyzeteket rakd össze úgy, hogy a betűk folyamatosan olvasva egy közmondást adjanak. Az első négyzetet kiemeltük.

Lóugrásban

1			2		
D	K	K	S	Á	R
O		I	O		Z
L	O	R	L	O	N
Vízben élő ragadozó			Szárazföldi ragadozó		

Fejtsd meg a rejtvényt a lóugrás szabályai szerint!

A 16. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Marika, ugye kivasalja holnapra az ingemet?

Betűrejtvények

1. Ankara, 2. Párizs, 3. London, 4. Prága

Közmondások

1. köpönyeg, 2. fecske, 3. bors, 4. hús, 5. bába

Kitöltőcske

olasz

Keresztszavak

Vízszintesen: albatrosz, személyes, elmekóros
Függőlegesen: mohamedán, féltékeny, gyarlóság

Berakós

mobiltelefon

Körszámtan

A keresett szám 729, mert a számokat hol megszorozzuk 3-mal, hol kivonunk belőlük 27-et.

A 15. skandináv rejtvény helyes megfejtése

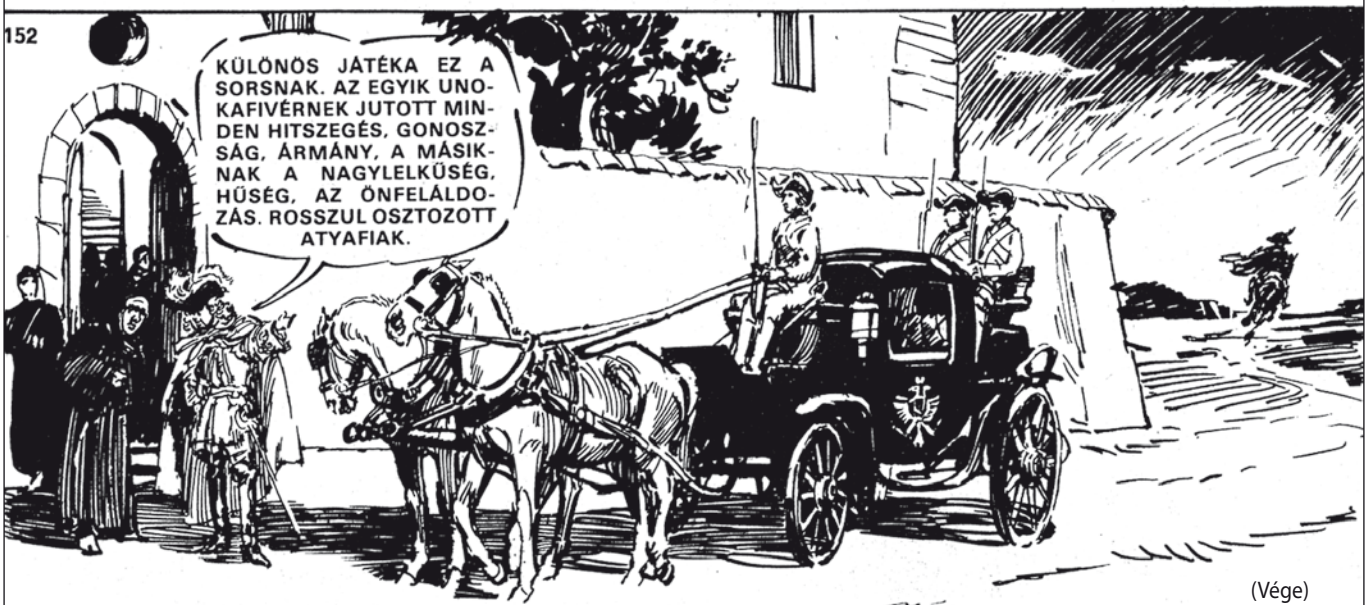
A NEVETÉS VILÁGNAPJA

Könyvjutalmat kap:

Szántó Enikő, Zentagunaras

A két Trenck

Rajzolta: Zórád Ernő

(Vége)

Tubbataha-korallzátony

A Fülöp-szigetek csoportja 1700 km hosszan húzódik a Dél-Kínai-tenger és a Csendes-óceán között. Két legnagyobb tagja Luzon és Mindanao, továbbá tucatnyi sűrűn lakott közepes méretű és mintegy hétezer apró sziget tartozik hozzá. Ez utóbbiak csodálatos korallgyűrűket, atollokat rejtenek. Madártávlatból a szigetvilág formája nagy gorillára emlékeztet. Háta mögött, a Filippínó-tengerben egy 10 km mély árok húzódik, míg a szétvetett végtagjai által körülölelt belső tenger rejtja a korallszigetek legszebbikét, Tubbatahát.

Az atollokat létrehozó virágállatok a csalánozók törzséhez tartoznak, kivétel nélkül a tengerben élnek, és sok fajuk telepeket alkot. A mészkőből vagy szaruszerű anyagból felépülő vázzal rendelkező fajokat nevezzük koralloknak. Ezek planktonnal és szerves törmelékekkel táplálkoznak, meszes vázuk alapanyagát pedig a tengervízből vonják ki. Sok virágállat szervezetében algák élnek, melyeknek a fotoszintézishez fényre van szükségük, ezért 50 méteres vízmélységben már elpusztulnak. A telepek sokféle formájúak lehetnek, gyakoriak az elágazó építmények, de vannak legyező alakú vagy kéregszerű bevonatot alkotó fajok is. Külsőjüktől függetlenül a korallok mind nagyon érzékeny élőlények, csak kellően meleg, tiszta és oxigéndús környezetben élnek meg, ott, ahol a tenger sótartalma eléri a 3,5 százalékot. Ezek a különleges élőhelyek rengeteg tengeri állatnak, halaknak, rákok-

nak, kagylóknak adnak otthont. A középső lagúna körül kör alakban elhelyezkedő atollok kialakulásának rejtélyét a főként evolúcióelméletéről ismert Charles Darwin oldotta meg. Értelmezése szerint az atoll létrejöttének kezdeti fázisában egy sziget körüli sekély vízben korallgát fejlődik. Ha bármilyen geológiai oknál fogva a sziget a víz alá süllyed, a korallok növekedni kezdenek, hogy közel maradhassanak a fénydús felszínhez, s a folyamat végére csak a korallgyűrű marad látható. Tubbataha esetében két vulkáni eredetű hegy tette lehetővé az atoll kialakulását.

A Tubbataha Tengeri Nemzeti Park 1988-ban jött létre a Sulu-tenger középső részén, két egymáshoz közeli atoll védelmére. Az északi, hosszúkás formájú korallzátony lagúnájában kis sziget alakult ki, amit a tengeri madarak és a teknősök fészkelőhelyként használnak. Az atoll déli végénél két sziklatömb emelkedik ki az óceánból: a Déli-szikla és a Gazdák sziklája. Ezeken

gyakran láthatóak pihenő csérek és szulák. A korallzátony mint egy kerítés húzódik két kilométer hosszan a nyílt tenger irányába, ahol függőleges fala több száz méter mélységig egyedülállóan gazdag élővilágnak ad otthont. Negyvenhat különböző korallfaj él itt, melyek egymásba kapcsolódása alkotja a vázat, ahol megtelepednek a tengeri rózsák, tengeri csillagok, szivacsok és a mohaállatok közé tartozó különféle állatfajok. Ezek együttese páratlan vitalitású ökoszisztémát alkot, a korallbokrok ágai között csak halakból 379 különböző faj talál élelmet és menedéket.

A déli, kisebb, háromszög alakú atoll egy homokos partú kis tavat ölel körül, melyet szűk, algával borított csatornák kötnek össze a nyílt tengerrel. Déli és északi végén egy-egy világítótornyot állítottak föl, ahol kitűnő fészkelőhelyet találnak az egyébként ritkán leszálló tengeri madarak.

A Tubbatahán fészkelő madárfajok közül nagy számával tűnik ki a füstös csér (*Sterna fuscata*), a piros lábú szula (*Sula sula*) és a fehérhasú szula (*Sula leucogaster*) populációja.

Bár Tubbataha nagy szerencséjére minden sűrűn lakott településtől távol esik, gyakran érkeznek ide halászxpedíciók a környező szigetekről. A vidék szerencséjére turisztikailag nehezen megközelíthető, így hát mi is gyönyörködünk inkább a leírásában és a fényképekben!

Negyven éve született Céline Dion

Negyven éve, 1968. március 30-án született Céline Dion kanadai énekesnő. Tizenkét évesen édesanyjával és egyik bátyjával közösen írt egy dalt, amelyet elküldtek egy ismert menedzsernek, René Angelilnek, aki – miután a kislányt élőben is meghallgatta –, kölcsönt vett fel a házára, hogy abból finanszírozza felfedeztetje bemutatkozó albumát. A gesztus mindketőtük életét örökre megváltoztatta. Céline hamar beváltotta a hozzá fűzött reményeket. 1982-ben megnyerte a tokiói Yamaha World Song fesztivált, és 1983-ban ő lett az első kanadai előadó, aki Franciaországban aranylemezt vehetett át. Hazájában többször is Félix-díjjal jutalmazták, húszéves korára már számos platinalemezzel büszkélkedhetett. 1988-ban megnyerte a dublini Eurovíziós Dalfesztivált. Első angol nyelvű lemezével (Unison) 1990-ben debütált.

A nemzetközi ismertséget a Szép és a Szörnyeteg című Disney-film címadó dala hozta meg számára, amely megkapta nemcsak a Grammy-, hanem az Oscar-díjat is. Második angol nyelvű albumát, a The Colour of My Love (1993) menedzserének ajánlotta, akivel 1994-ben összeházasodtak.

A Falling Into You (1996) megnyerte az év legjobb albuma díjat a Grammy-átadáson, és több mint 25 millió példányban kelt el. A Let's Talk About Love (1997) 27 millió eladott példánnyal felülmúlta az előző sikereit, csakúgy, mint a Titanic című film betétdala, a My Heart Will Go On (1998), amely az énekesnő névjegye lett, és megkapta érte a második Oscar-díjat. Ezt és előző maxi lemezét (Think Twice) több mint egymillióan vették meg Angliában. Az 1990-es évek végére világszerte több mint százmillió lemeze kelt el.

Férjénél 1999-ben torokrákot diagnosztizáltak, ezért Céline felfüggesztette zenei karrierjét. 2001-ben megszületett várva várt fiuk, René Charles. A színpadra a szeptember 11-én történ-

teket követően tért vissza a God Bless America című számmal a Tribute to Heroes segélykoncerten. A 2002-ben megjelent New Day Has Come-on az énekesnő érettebb, megfontoltabb oldaláról mutatkozott be. Akárcsak ezen, következő lemezein is (One Heart, 2003; Miracle 2004) érződik az anyaság élménye.

Díjai megszámlálhatatlanok; 2005-ben megkapta a Chopard Diamond World Music díjat, mint a világ legtöbb – több mint 175 millió – lemezét eladó énekesnő.

Céline az utóbbi öt évben a New Day című show-jával Las Vegasban, a Caesar's Palace 4000 ülőhelyes arénájában lépett fel, amelyet kifejezetten az ő műsorához terveztek. Legújabb lemeze, a Taking Chances tavaly látott napvilágot. 2008-ban az énekesnő turnéra indult, melynek során öt kontinens 25 országának több mint 100 városában lép majd fel.

A híres énekesnő rendszeresen támogat különféle karitatív szervezeteket. A cipők megszállottja, több ezer pár található gardrójában. Több díjat nyertek el a róla elnevezett parfümök is, amelyekből ma kilencféle kapható.

Aki a slágerzenét kedveli az biztos, hogy a GINTONIC albumának nagyon fog örülni, hiszen 12 több mint slágergyanús szerzeménnyel rukkoltak ki a fiúk: Hastó Zsolt (dob, ütőhangszerek, ének), Pacsó Pál (gitár, ének), Mészáros Péter (bil-

lentyűs hangszerek, ének). Az albumon egy feldolgozás is található Álmaidban címmel, amelyet a „régis szép idők”-ben a Corvina együttes adott elő. Ez a dal Szigeti Ferenc és Soltész Rezső szerzeményeként látott napvilágot. A zenekart nagyon sok zenészkolléga támogatta munkájával, többek között Dorozsmai Péter, Valla Attila, Berkes Gábor, Gyenes Béla, Vámos Zsolt, Baby Gaby, Szolnoki Péter, Sípós Tamás, Sípós Péter. A névsorból is kiderül, hogy a GINTONIC sikeréért nagyon sokan szorítanak. A zenekar minden egyes tagja igazi profi zenész, akik élőben is tökéletesen képesek előadni a dalaikat.

GinTonic: Az első csók

Tracklista:

1. Az első csók
2. Mindennap szilveszter
3. Egy buta levél
4. Kislokál
5. Álmaidban
6. Zokogj, ha fáj
7. Gyönyörű angyal
8. Nekem ígérte a holnapot
9. Mosolyog a szívem
10. Te vagy a dallam
11. Mexico
12. Auf Wiedersehen

Sharon Stone

A sztárok mindent ingyen kapnak

A hírességek gyakorlatilag mindent ingyen kapnak. „Aki sztár lesz, hajlamos rászokni arra, hogy azon túl semmiért nem kell fizetnie” – vélte Lori Majewsky, a Us Weekly szerkesztője, aki ezt azzal magyarázta, hogy a hírességeket elhalmozzák ajándékkal a cégek, mert ők a legjobb reklámhordozók. Ez után pedig elhiszik, hogy mindez alanyi jogon jár nekik.

A valóságshow-szereplők a legrosszabbak: „Ha egy ruhamárka ráveszi Cameron Diazt, hogy viselje az általuk gyártott felsőt egy címlapfotózáson, az a legjobb reklám számukra” – magyarázta a Us Weekly magazin szerkesztője. Az is gyakori ugyanakkor, hogy egy híresség ruhát kölcsönöz egy tervezőtől valamilyen alkalomra, és ha időközben megtetszik neki, akkor sosem adja vissza. „A tervezők pedig kellemetlenül érzik magukat, ha vissza kell kérniük” – állítja egy PR-szakember, aki a nemzetközi híró divattervezők közül többek közt Halstonnal és Tracey Reese-szel dolgozik.

Lori Majewsky szerint az ismert emberek hamar hozzászoknak az ajándékokhoz, és sok esetben telhetetlenné válnak. „Jessica Simpson azóta ingyen kap mindent, hogy megjelent a Music Television Newlywed (Friss házások) című show-műsorában párjával, Nick Lachey-val. Ő is hirdetőtáblává vált” – tette hozzá a szerkesztő, aki szerint a valóságshowkban debütált, egykor ismeretlen szereplők a legmohóbbak: ingyen házat, esküvőt szeretnének a hirtelen jött hírnevükért cserébe.

Britney Spears gyakran járt Greenwich Village-be kávézni, de egy idő után megelegelte, hogy fizetnie kell. „Talán nem tudja ki vagyok?” – kérdezte állítólag a pénztárostól, aki tudta ugyan, de ennek ellenére átnyújtotta a számlát az énekesnőnek. Egy másik szemtanú szerint Britney a Broadwayn vacsorázott, majd fizetés nélkül távozott.

Sharon Stone ennél telhetetlenebb. Az Elemi ösztön sikere után a Sliver bemutatójára készülve a Marilyn Monroe által is megénekelte Harry Winston ékszercegtől egy 400 ezer dollár (körülbelül 76 és félmillió forint) értékű gyémánt nyakláncot kapott kölcsön. A film bemutatója után azonban vissza szeretnék volna kérni tőle, mire a színésznő beperelte a céget szerződészegés miatt.

Britney Spears

Rachel Hunterről úgy hírlik, nyilvános eseményeken szereti összegyűjteni az ajándékokat, amelyeket a vendégek számára készítenek a kijáráshoz. Egy korábbi Los Angeles-i Maxim magazin partin például látták, amint a buli után még egyszer visszatért, hogy elvigyen még néhány ajándékot.

P. Diddy a számlákat nem szokta kifizetni. A Miami-ban található Victor Hotel nyitó buliján 100 ezer dolláros számlát hagyott maga után. Az ízléstelen ruháiról és üzleti szempontból előnyös házasságáról híres modell, Anna Nicole-Smith pedig szívesen költekezik az áruházak számlájára. Egy alkalommal a New York-i Big Drop áruházban nézelődött, majd összegyűjtve néhány értékes holmit, elegánsan távozott anélkül, hogy a pénztárt is útba ejtette volna.

Madonna a legjobban kereső anyja

Madonna végzett a legkeményebben dolgozó anyák listájának élén, miután tavaly 100 millió dollárt keresett – adja hírül a Digitalspy.

A Forbes pénteken megjelent listáján öt Reese Witherspoon és Gwyneth Paltrow követte. Lauren Streib, aki részt vett a lista összeállításában a Reutersnek adott interjúban azt állította, hogy az 50 éves Madonnának a tavalyi éve fantasztikus volt. A koncertkörútja igen sikeresen alakult, így nem meglepő, hogy a lista élére került. Witherspoon a becslések szerint 24 millió dollárt keresett, míg Paltrownak mintegy 20 millió dollár volt a jövedelme.

Az Énekelte Versek XIV. Zentai Fesztiválja

Ada, Bácsfeketehegy, Óbecse, Topolya, Újvidék, Zenta, 2009. május 14–16.

Az Énekelte Versek Zentai Fesztiválja a zentai Zyntharew együttes és a zentai Thurzó Lajos Közművelődési Központ kezdeményezésére jött létre 1995-ben a budapesti Kaláka együttes nagyfokú szakmai támogatásával. Mivel a fiatalokat, szórakozásukat a zene nagymértékben jellemzi és neveli, a fesztivál elsődleges célja lírai és zenei anyanyelvük erősítése és fejlesztése, valamint az a szándék, hogy minél több fiatal figyelmét felkeltse az igényes és értékes vajdasági magyar kortárs költészet és dallamanyag iránt. A versenyprogramban való részvétel feltétele ugyanis, hogy a versenyzők műsorán legalább három megzenésített vers szerepeljen. Ezek közül az egyik mindig a szervezők által megadott költő verse lehet (1995-ben Fehér Ferenc Zentai hajnal, 1996-ban Tóth Ferenc Naphívogató, 1997-ben Koncz István Vereség, 1998-ban Petőfi Sándor egyik, szabadon választott költeménye, az 1999-ben meghirdetett, de elmaradt fesztivál verse Tari István Kiadó a keresztút, 2000-ben Böndör Pál Széthullás és Weöres Sándor Ének a határtalanról, 2001-ben Beszédes István Háló, 2002-ben Papp József Mit szeret a luftballon?, 2003-ban Cs. Simon István Fehér árnyékú madár, 2004-ben Tari István Szorongó fehérségben, 2005-ben egy József Attila-vers és Jung Károly Könnyű szél, dal-lam, 2006-ban Sinkovits Péter Szótagolt alázatke-reső, 2007-ben Szűgyi Zoltán vajdasági születésű, ma Budapesten élő költő A magad helyén és 2008-ban Verebes Ernő zentai költő-zeneszerző Folyók fölött című költeménye volt.

Május 14., csütörtök, 18 óra. Ada (Színházterem)

Az Énekelte Versek XIV. Zentai Fesztiváljának műsora

„Maximum rock & roll”

A kárpátjai Filep Anita és a marosvásárhelyi Kóvirág együttes (László József, Fülöp Csongor István, Benczédi Szilárd, Szász Emese Rebeka, László Áron) közös hangversenye.

Május 14., csütörtök, 18 óra. Óbecse (Népkönyvtár)

Az Énekelte Versek XIV. Zentai Fesztiváljának műsora

„Maximum rock & roll”

A farnadi Saróka Liliána, a budapesti Macska-Szem (Menyhért Judit, Dénes Móni, Madari Beáta, Fekete Verus) és a zentai Kapaszkodó együttes közös hangversenye.

Május 14., csütörtök, 19 óra. Topolya (Moziterem)

Az Énekelte Versek XIV. Zentai Fesztiváljának műsora

„Maximum rock & roll”

A szeptesi Gondola zenekar (Berec Péter, Viszlai Tibor) és a kolozsvári Kalapos Jazz Band (Visky Péter, Tóth Márton, Szép András, Zsigmond Norbert, Fodor Ilka Borbála, Rudolf Eszter) közös hangversenye.

Május 14., csütörtök, 19 óra. Újvidéki Színház

Az Énekelte Versek XIV. Zentai Fesztiváljának műsora

„Volt egyszer, volt egy kis zsidó...”

Jiddis népdalok Kányádi Sándor fordításában. Szalóki Ági előadóművész és a Gryllus fivérek, Gryllus Dániel és Gryllus Vilmos közös hangversenye.

„Nincs tiszta etnikum talán sehol a világon, s kiváltképpen itt, a mi tájainkon. De van valami, ami a zsidó arcot mégis megkülönbözteti a többitől, ez a zsidó tekintet, mely több évszázados riadalmat, rettegést örökít át még a keveredett zsidók szemébe is. A jiddis népköltészet sok hasonlóságot mutat azokéval, akikkel századokon át együtt éltek. Sajátsága ennek a népköltészetnek éppen a tekintete. A tragikusán fájdalomtól a csúfondáron át az érzelmesig, sőt az érzelgősig őriz magában valami közöset, egyénit, ha úgy tetszik, zsidóságot. Ez teszi, számomra legalábbis, külön értékűvé, és egyben közös értékűvé. Hozzá tartozik e táj több évszázadra visszamenő történelméhez, kultúrtörténetéhez.” (Kányádi Sándor)

Május 15., péntek, 10 és 11 óra. Bóbita óvoda

Az Énekelte Versek XIV. Zentai Fesztiváljának Gyermekprogram

Gryllus Vilmos biciklizős műsora

Május 15., péntek, 16 óra. Városháza (díszterem)

Az Énekelte Versek XIV. Zentai Fesztiváljának Versenyprogram

A versenyprogram vendége a marosvásárhelyi Kóvirág együttes (Erdély). A műsor résztvevői: Együtt-Esünk (Zenta, Délvidék), Filep Anita (Csap, Kárpátalja), Foltón Folk együttes (Szabadka–Szeged, Délvidék–Magyarország), Gondola zenekar (Szepsi, Felvidék), Háze együttes (Szabadka, Délvidék), Hobby együttes (Doroszló, Délvidék), Kalapos Jazz Band (Kolozsvár, Erdély), Kelemenék

(Losonc, Felvidék), MacskaSzem együttes (Budapest, Magyarország), Saróka Liliána (Farnad, Felvidék), Szloboda Tibor (Zenta, Délvidék), Urbán Ákos (Csóka, Délvidék), Vaccanto együttes (Zenta–Ada, Délvidék). Műsorvezető Gruik Ibolya újságíró és Verebes Krnács Erika előadóművész.

A magyar nyelv évében és Kazinczy Ferenc születésének 250. évfordulója alkalmából a Zentai Önkormányzat és a zentai Thurzó Lajos Közművelődési Központ 14. alkalommal rendezte meg az Énekelte versek zentai fesztiválját a budapesti székhelyű Égtájak Iroda és a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet társszervezésében. A szervezők ezúttal is bemutatkozási lehetőséget kínálnak mindazoknak a szövegíróknak és együtteseknek, akik, illetve amelyek énekelte versek adnak elő saját megzenésítésükben. A versenyen való részvétel feltétele volt, hogy a benevezők műsorán legalább három megzenésített vers szerepeljen. Ezek közül az egyik Fenyvesi Ottó topolyai születésű, Veszprémben élő költő Maximum rock & roll című verse vagy versrészlete. A legjobbak meghívást kaptak a versenyre. A zsűri tagjai: Bodor Anikó népzene kutató (Zenta), Fenyvesi Ottó költő (Topolya–Veszprém), Radványi Balázs énekes-zenész, a Kaláka együttes tagja, a zsűri elnöke (Budapest), Skorutják Veronika, az Újvidéki Rádió zenei szerkesztője (Újvidék) és Verebes Ernő zeneszerző-költő (Zenta). A verseny győztese részt vesz a gálaműsorban. A verseny fődíjai: 1. díj: 12 000 dinár; 2. díj: 10 000 dinár; 3. díj: 8000 dinár.

Május 15., péntek, 20 óra. Városháza (díszterem)

Az Énekelte Versek XIV. Zentai Fesztiváljának Gálaműsora

A versenyprogram győztesének gálája. A műsor keretében Fenyvesi Ottó költővel, a fesztivál díszvendégével Gruik Ibolya, a Magyar Szó újságírója beszélget. Közreműködik Berzevici Zoltán veszprémi dalszerző, énekes-gitáros. A gála második részében a fennállásnak negyvenedik évfordulóját ünneplő, budapesti Kaláka együttes ad hangversenyt.

Május 16., szombat, 19 óra. Bácsfeketehegy (Színházterem)

Az Énekelte Versek XIV. Zentai Fesztiváljának műsora

„Élj akkor is...”

A marosvásárhelyi Kóvirág együttes (László József, Fülöp Csongor István, Benczédi Szilárd, Szász Emese Rebeka, László Áron) ünnepi hangversenye.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Téjékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás

Wireless - DialUp

Számítógépek árusítása

kedvező hitelfeltételekkel

Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar SZÓ Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381/21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■